3

# Dziennik Urzędowy

## MINISTERSTWA KOLEI ŻELAZNYCH.

WARSZAWA. № 14. d. 20 września 1920 r.

## Spis rzeczy.

Str.

# I.

# USTAWA.

z dnia 13 lipca 1920 roku.

**o uposażeniu pracowników kolei państwowych.**

Art. 1. Pracownicy kolei państwowych, nie pozostający na etacie Ministerstwa Kolei Żelaznych, pobierają uposażenie na zasadach określonych niniejszą ustawą.

Postanowienia niniejszej ustawy nie przesądzają w niczem prawnopaństwowego stanowiska pracowników kolei państwowych.

Każde stanowisko służbowe pracownika kolei państwowych będzie zaliczone do jednego z 15 stopni płac.

Pracownik stały otrzymuje uposażenie, przywiązane do stopnia płacy tego stanowiska, na które został mianowany.

Art. 2. Uposażenie to składa się:

a) z płacy zasadniczej,
b) z dodatku za wysługę lat,
c) z dodatku drożyźnianego.

Art. 3. Ustanawia się następujące zasadnicze płace miesięczne w markach polskich:

Stopień płacy: 1—3.200; 2—2600; 3—2.100; 4—1.600; 5—1.300; 6—1100; 7—950; 8—800; 9—700; 10—650; 11—600; 12—550; 13—500; 14—450; 15—400.

Art. 4. Tytułem dodatku za wysługę lat pracownik stały pobiera za każdy rok służby państwowej $2^1/_2\%$ pobieranej w danej chwili płacy zasadniczej.

Pracownikowi, który wykaże, iż ukończył studja wyższe na jednym wydziale uniwersytetu lub równorzędnego zakładu naukowego, zakończone przepisanemi egzaminami, dolicza się 5% płacy zasadniczej za każdy rok studjów.

Dodatek za studja wyższe nie może przenosić 20% płacy zasadniczej.

Czasu pełnienia normalnej i powszechnej powinności wojskowej nie uwzględnia się przy wymierze dodatku za wysługę lat; inna służba wojskowa zalicza się tylko wówczas, jeżeli pracownik nie spełniał jej równocześnie z kolejową służbą państwową.

Pracownik zaczyna pobierać dodatek za wysługę lat dopiero po upływie roku do zamianowania go pracownikiem stałym.

Dodatek za następną wysługę lat przyznaje się corocznie z urzędu, od pierwszego dnia miesiąca, następującego po terminie wysługi.

Dodatek za studja wyższe pracownik otrzymuje z chwilą mianowania go pracownikiem stałym.

Art. 5. Przez czas trwania wyjątkowych, wojną wywołanych warunków ekonomicznych, pracownik pobiera dodatek drożyźniany do płacy zasadniczej, zależnie od stosunków rodzinnych i miejscowości, w której pełni służbę stale.

Pod względem stosunków rodzinnych dzieli się pracowników na 4 grupy. Do pierwszej grupy należą samotni, do drugiej — utrzymujący jednego lub dwuch członków rodziny (mała rodzina), do trzeciej — utrzymujący do czterech członków rodziny (rodzina średnia), do czwartej — utrzymujący więcej niż czterech członków rodziny (duża rodzina).

Przy zaliczeniu do grup uwzględnia się będących na utrzymaniu pracownika: a) żonę, względnie męża, b) ślubne i uprawnione dzieci (art. 14), tudzież pasierbów do ukończenia lat 18, a o ile uczęszczają do szkół publicznych, lub wskutek ułomności fizycznych albo umysłowych nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończonych lat 24.

W wypadkach ułomności fizycznej lub umysłowej Minister Kolei Żelaznych może, w drodze wyjątku, uwzględnić dzieci w wieku ponad 24 lat.

Jeżeli żona lub mąż pracownika kolejowego pozostaje w służbie państwowej, nie uwzględnia się tego małżonka przy wymiarze dodatku pracownikowi kolejowemu.

Dzieci i pasierbów, które weszły w związki małżeńskie, lub które same się utrzymują, jakoteż pasierbów, posiadających własne zaopatrzenie, nie uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyźnianego.

Podstawę do obliczenia dodatku drożyźnianego stanowi płaca zasadnicza. Wysokość miesięcznego dodatku drożyźnianego, obliczonego w markach polskich, ustala się, mnożąc procentową część płacy zasadniczej, stanowiącej mnożną, przez mnożnik, jednakowy dla wszystkich stopni płac, a różny dla poszczególnych klas miejscowości. Mnożna wynosi dla pracowników samotnych:

| W stopniu płacy: | płacy zasadniczej |
|---|---|
| 1. | 1% |
| 2. | 1,1% |
| 3. | 1,2% |
| 4. | 1,4% |
| 5. | 1,5% |
| 6. | 1,6% |
| 7. | 1,7% |
| 8. | 1,8% |
| 9. | 2% |
| 10. | 2% |
| 11. | 2% |
| 12. | 2% |
| 13. | 2% |
| 14. | 2% |
| 15. | 2% |

Mnożna ta powiększa się dla małej rodziny o cztery jednostki, dla średniej o siedm jednostek, dla dużej o 10 jednostek. Tak wypośrodkowaną liczbę mnoży się przez ustalony mnożnik.

Z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej ustala się mnożnik dla najwyższej klasy miejscowości na 150.

Podziału miejscowości na klasy dokona Rada Ministrów, na wniosek Ministra Skarbu, biorąc pod uwagę różnicę warunków ekonomicznych, z tem jednak zastrzeżeniem, że kwota dodatku drożyźnianego dla miejscowości zaliczonej dla klasy najwyższej, więcej, aniżeli o 40%.

W zależności od zmiany warunków ekonomicznych, jako też od zmiany stosunków, które stanowiły podstawę zaliczenia miejscowości do poszczególnych klas, Rada Ministrów, na wniosek Ministra Skarbu, władna będzie podwyższać lub obniżać stopę mnożnika i zarządzać zmiany w zaliczeniu miejscowości do poszczególnych klas.

Art. 6. Jeżeli pracownik otrzymuje mieszkanie w naturze— wartość tego mieszkania potrąca się z uposażenią.

Art. 7. Pracownik otrzymuje ze Skarbu Państwa tylko jedno stałe uposażenie służbowe. Może jednak za spełnienie czynności, właściwych innym urzędom, otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, którego wysokość ustala właściwa władza centralna w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 8. Prawo do otrzymania uposażenia rozpoczyna się: a) dla wstępujących do służby państwowej, czy to po raz pierwszy, czy ponownie: o ile istotne objęcie służby nastąpiło przed 15 dniem miesiąca kalendarzowego, od pierwszego dnia tego miesiąca, a o ile po 15 dniu miesiąca kalendarzowego — od 15 dnia tegoż miesiąca kalendarzowego; b) w pozostałych wypadkach z dniem 1 najbliższego kalendarzowego miesiąca po dniu mianowania na nowy urząd, względnie po powstaniu warunków uzasadniających zmianę w wymiarze uposażenia.

Atoli w razie takiej zmiany miejsca służbowego, która pociąga za sobą zmianę w wysokości uposażenia, przysługuje pracownikowi prawo do uposażenia, odpowiadającego nowemu miejscu służbowemu, od 1 dnia kalendarzowego miesiąca, następującego po uwolnieniu go od poprzednich obowiązków służbowych.

W razie śmierci pracownika, wstrzymuje się wypłatę uposażenia, z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła, a w razie rozwiązania stosunku służbowego w inny sposób—z ostatnim dniem tego kalendarzowego miesiąca, w którym stosunek ten istotnie ustał.

Art. 9. Uposażenie wypłaca się pracownikowi stałemu w ratach miesięcznych zgóry, w pierwszym dniu każdego miesiąca.

O ile pierwszy dzień miesiąca jest niedzielą lub świętem uroczystem, wypłata uposażenia następuje w ostatnim dniu poprzedniego miesiąca.

Art. 10. Normy wszelkich poborów niestałych i ubocznych (jak djety, dodatki funkcyjne, ryczałty rozjazdowe i t. d.) określi rozporządzenie Rady Ministrów.

## Postanowienie przejściowe.

Art. 11. Przyznaje się przewidziane w ustawie niniejszej uposażenie wszystkim pracownikom, pełniącym służbę w dniu 1 lipca 1920 r., z wyjątkiem pracowników kontraktowych, sezonowych i próbnych.

Aż do ustalenia w przyszłej ustawie o służbie na państwowych kolejach żelaznych pojęcia i charakteru pracownika stałego, wynagrodzenie, obliczone na podstawie dniówkowej, wypłacane będzie nadal z dołu. Pracownikom takim należy się wynagrodzenie od dnia rozpoczęcia pracy, a w razie ich śmierci, choroby lub rozwiązania stosunku służbowego obowiązują dotychczasowe przepisy.

Art. 12. Znosi się dotychczasowe przepisy, dotyczące pracowników kolejowych we wszystkich trzech zaborach, a ustalające przynależność do klas służbowych, względnie do kategorji płac.

Art. 13. Rada Ministrów, na wniosek Ministra Kolei Żelaznych, ustali stanowisko służbowe wedle 15 stopni płac (art. 3), oraz postanowi zasady włączenia pracowników do poszczególnych stopni płac. W okresie przejściowym Rada Ministrów może, w drodze wyjątku, na wniosek Ministra Kolei Żelaznych, przyznać pracownikom poszczególnym uposażenie wyższe, od uposażenia, przywiązanego do stanowiska istotnie przez pracownika zajmowanego.

Art. 14. Jako dzieci (w myśl art. 5) uważać należy własne dzieci pracownika kolei państwowych, które do dnia wejścia w życie niniejszej

ustawy żyją z nim stale we wspólnem gospodarstwie domowem i są przez niego w zupełności utrzymywane.

Art. 15. Przy wymiarze dodatku za wysługę lat, czas służby pracowników w rozumieniu ustawy niniejszej liczy się od dnia rzeczywistego objęcia służby w Państwie Polskiem.

W czasie przejściowym komisje weryfikacyjne, ustanowione przy Ministerstwie Kolei Żelaznych, tudzież przy Dyrekcjach Kolei Państwowych, będą mogły zaliczyć do czasu wysługi pewną liczbę lat tym pracownikom, którzy są obecnie w państwowej służbie kolejowej, lub wstąpią do tej służby najpóźniej w trzy miesiące po wejściu w użycie niniejszej ustawy, a którzy

1. pozostawali w służbie państwowej, samorządowej lub kolejowej państw obcych, albo

2. udowodnią, ze pracą zawodową przed wstąpieniem do państwowej służby kolejowej polskiej nabyli kwalifikacji i doświadczenia uzdalniających ich do obecnie spełnianej służby kolejowej.

Żaliczyć można w ten sposób z poprzedniej służby lub pracy zawodowej najwyżej lat 20, co jednak nie przesądza zaliczenia czasu służby lub pracy do emerytury.

Komisje weryfikacyjne będą mogły zaliczyć pracownikom kolejowym, którzy wstąpili do państwowej służby kolejowej w trzy miesiące po wejściu w życie niniejszej ustawy, poprzedni czas służby lub pracy zawodowej tylko wówczas, jeżeli pracownik wykaże, że zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły mu wcześniejsze wstąpienie do polskiej kolejowej służby państwowej.

W wypadkach dłuższego urlopu bez uposażenia, odliczenia pewnego czasu orzeczeniem dyscyplinarnem lub dobrowolnej służby wojskowej i t. p. wstrzymuje się decyzję co do przyznania dodatku za wysługę lat za te czasokresy, aż do wejścia w życie ustawy o służbie na państwowych kolejach żelaznych.

Emerytowi, który zostanie przyjęty do czynnej służby kolejowej, może być zaliczony czas służby, odbytej w państwie obcem, przed przeniesieniem go na emeryturę.

Decyzję w innych wypadkach zastrzega się Radzie Ministrów.

Art. 16. Aż do czasu wejścia w życie nowej ustawy emerytalnej, nie należy pobierać opłat i wkładek do funduszów emerytalnych b. austrjackiej kolei państwowej.

Art. 17. Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1 lipca 1920 r.

Z dniem 1 lipca 1920 r. tracą moc obowiązującą wszystkie ustawy i przepisy w przedmiocie, objętym ustawą niniejszą.

Wypłaty, dokonane w ciągu marca, kwietnia, maja i czerwca 1920 r. ponad ustawowe uposażenie, uważa się za bezzwrotny dodatek regulacyjny po dzień 30 czerwca 1920 r.

Art. 18. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezydentowi Ministrów i Ministrowi Skarbu, oraz Ministrowi Skarbu, oraz Ministrowi Kolei Żelaznych.

Marszałek:
(—) *Trąbczyński.*

Prezydent Ministrów i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

Minister Kolei Żelaznych:
(—) *K. Bartel.*

(Dz. Ust. Rz. P. № 65 z dn. 31 lipca 1920 r. poz. 430).

## II.

# ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

**o dodatkach za wysługę lat, względnie trzechlecia, za studja wyższe i dodatku drożyźnianym do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych.**

Celem wykonania postanowień, zawartych w art. 4, 5 i 19 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 429, art. 4, 5, 15 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 430, art. 4, 5 i 14 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 431, art. 1, 2, 3, 4 i 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 432 art. 1, 2, 3, 14 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 433, art. 2, 6, 21 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 434, art. 1, 2 i 9 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 435, art. 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920. Dz. U. R. P. № 65 poz. 436 zarządza się co następuje:

## CZĘŚĆ PIERWSZA.

**Dodatek za wysługę lat, względnie za trzechlecia oraz dodatek za studja wyższe.**

*I. Dodatek za wysługę lat (trzechlecia).*

**Art. 1.** Komisje weryfikacyjne tworzy się przy wszystkich Ministerstwach, władzach i urzędach centralnych, tudzież przy samoistnych władzach II instancji, bezpośrednio władzom centralnym podległych.

Jeśli komisja weryfikacyjna nie może być utworzona przy władzy II instancji z powodu szczupłości personelu, szef właściwej władzy centralnej porucza jej czynności komisji weryfikacyjnej, utworzonej przy innej władzy II instancji lub komisji, istniejącej przy władzy centralnej.

**Art. 2.** Komisje weryfikacyjne utworzone przy władzach II instancji właściwe są dla wszystkich funkcjonarjuszów państwowych, pełniących służbę we władzy, przy której komisji utworzono, tudzież podległych tej władzy władz i urzędów I instacji; komisje przy władzach centralnych są właściwe dla wszystkich urzędników pełniących służbę we władzy centralnej.

O ile chodzi o urzędników, którym przysługuje prawo do pobierania uposażenia przywiązanego do I, II, III i IV stopnia służbowego zaliczenia czasu poprzedniej służby lub pracy zawodowej dokona specjalna komisja weryfikacyjna ustanowiona przez Radę Ministrow na wniosek Prezydenta Ministrów.

**Art. 3.** Komisja weryfikacyjna obraduje w kompletach złożonych z przewodniczącego i czterech członków.

Przewodniczącego, trzech członków i trzech zastępców członków mianuje szef właściwej władzy centralnej; wyznaczając zarazem zastępcę przewodniczącego z grona członków; o ile chodzi o komisje weryfikacyjne przy władzach II instancji, mianowanie następuje na wniosek szefa tej władzy.

Jednym z członków każdej komisji jest delegat Skarbu, lub jego zastępca, których mianuje Minister Skarbu, o ile chodzi o władzę II instancji, na wniosek Prezesa właściwej Izby Skarbowej, względnie małopolskiej Dyrekcji Skarbu.

Zastępcy biorą udział w komisji z prawem głosu w razie przeszkody ze strony członków rzeczywistych.

**Art. 4.** Uchwały komisji weryfikacyjnej zapadają bezwzględną większością głosów. Przewodniczący głosuje do końca.

Członek Komisji, będący delegatem Skarbu może założyć protest przeciw ostatecznej uchwale Komisji.

W razie protestu delegata Skarbu przeciw uchwale komisji, decyduje w danej sprawie ostatecznie Rada Ministrów.

**Art. 5.** Referentami sprawy są członkowie komisji; w razie nawału pracy mogą być przydani komisji referenci z grona urzędników władzy, przy której komisja istnieje; referenci referują i składają wnioski, nie mają jednak prawa głosowania.

Z posiedzeń i uchwał komisji prowadzi się protokuł.

Protokulanta i potrzebnych ewentualnie urzędników-referentów wyznaczy szef władzy, przy której komisja istnieje.

**Art. 6.** Funkcjonarjusze państwowi, pełniący służbę w chwili wejścia w życie ustawy o uposażeniu, którzy ubiegają się o zaliczenie poprzedniej służby w państwach obcych lub czasu pracy zawodowej winni złożyć należycie udokumentowane podania na ręce swego bezpośredniego przełożonego, który je wraz z własną opinją składa w ciągu 3 dni szefowi władzy, przy której ustanowiono komisję weryfikacyjną.

Szef tej władzy przesyła podania przewodniczącemu komisji weryfikacyjnej.

**Art. 7.** Do podania dołączyć należy wszelkie potrzebne dokumenty w oryginale lub uwierzytelnionych notarjalnie lub sądownie odpisach, zawierające dowody poprzedniej służby w państwach obcych lub pracy zawodowej.

Za wystarczające dowody dawnej służby państwowej w państwach obcych (tak cywilnej jak i wojskowej) i samorządowej lub pracy zawodowej będą uważane, obok oryginalnych dokumentów służbowych, (pism nominacyjnych, wykazów stanu osobowego i t. p.) i uwierzytelnionych ich odpisów, oryginalne poświadczenia władz, urzędów, instytucji i korporacji, wydawane na podstawie akt urzędowych w wyjątkowych wypadkach, np. zaginienia lub zniszczenia akt, zastąpić je mogą poświadczenia conajmniej dwóch wiarogodnych świadków, stwierdzające z największą ścisłością czas służby lub pracy, jej rodzaj i charakter;

Podpisy świadków winny być sądownie lub notarjalnie legalizowane.

**Art. 8.** Komisja weryfikacyjna bada złożone podania i dołączone dowody, może w razie wątpliwości co do wiarogodności, autentyczności złożonych dowodów a także o ile uzna je za niewystarczające, wezwać urzędnika za pośrednictwem władzy, przy której istnieje, do przedłożenia dalszych dowodów, uzupełnienia już złożonych; a w wyjątkowych wypadkach prosić powyższą władzę o przeprowadzenie dochodzeń, celem stwierdzenia lub wyjaśnienia pewnych okoliczności lub faktów.

**Art. 9.** Praca zawodowa może być zaliczona do wysługi lat (wzgl. dodatków za trzechlecia tylko wówczas, jeżeli funkcjonarjusz państwowy wykonywał ją jako swój zawód główny; obojętne jest przytem, czy za pracę swą pobierał wynagrodzenie, czy też nie.

Zawody poboczne spełniane częściowo lub przejściowo, obok zawodu głównego, nie mogą być zaliczone do wysługi lat.

Czas pracy zawodowej można zaliczać dopiero od chwili ukończenia 18 rokn życia.

**Art. 10.** Komisja weryfikacyjna po zbadaniu złożonych dowodów, ewentualnie ich uzupełnień i wyników dochodzeń, zalicza do wysługi lat wykazany czas służby państwowej i samorządowej lub pracy zawodowej, o ile odpowiada ona warunkom ustawowym.

Przy ocenie, czy czas pracy zawodowej ma być zaliczony do wysługi lat, względnie dodatków za trzechlecia, rozstrzygający i decydujący jest fakt, czy praca zawodowa dała rzeczywiście doświadczenie i kwalifikacje uzdalniające funkcjonarjusza państwowego do obecnie spełnianej służby państwowej.

Czas służby państwowej i samorządowej w państwach obcych ma być o ile nie przekracza lat 20, zaliczony w pełni, o ile przekracza ten czasokres, w ilości najwyżyj lat 20 (dla nauczycieli szkół średnich—21).

Co do funkcjonarjuszów państowych, którzy przeszli do służby państwowej polskiej, bezpośrednio ze służby państwowej lub samorządowej w państwach obcych, w czasie od 1 listopada do 31 grudnia 1918 r. ma być uważany dzień 1 listopada 1918 r. za dzień przejścia, jeżeli co do terminu przejścia zachodzą wątpliwości.

W razie nieusunięcia wątpliwości co do wiarogodności lub mocy dowodowej złożonych dokumentów, a także w razie wątpliwości co do szczegółów, czy poprzednia praca zawodowa przyczyniła się do nabycia kwalifikacji i doświadczenia, uzdalniającego funkcjonarjusza państwowego do spełnianej obecnie służby państwowej bez względu na to, czy chodzi o cały czas służby lub pracy, czy też o pewne tylko okresy — komisja ma wstrzymać się od wydania decyzji i przedstawić sprawę za pośrednictwem władzy, przy której istnieje, ewentualnie właściwej władzy centralnej, wraz z umotywowanym wnioskiem do decyzji Rady Ministrów.

Poza powyższemi wypadkami, komisja weryfikacyjna komunikuje swe uchwały, które są ostateczne władzy, przy której istnieje, przesyłając jej równocześnie akta sprawy.

Władza po otrzymaniu uchwały komisji, sporządza dla aktów odpisy dokumentów złożonych w oryginale lub zatrzymuje złożone kopje wierzytelne i deklaracje świadków, a treść uchwały komunikuje petentowi, zwracając oryginalne dokumenty i wydając równocześnie zarządzenia celem przyznania i asygnowania stosownego dodatku za wysługę lat (dodatków za trzechlecia) odpowiednio do ilości lat, zaliczonych przez komisję weryfikacyjną, oraz lat, zaliczonych przez komisję weryfikacyjną, oraz lat dotychczasowych w służbie państwowej polskiej.

Władza przyznająca i asygnująca uposażenie obowiązana jest sporządzić i prowadzić dokładny wykaz terminów wysługi funkcjonarjuszów państwowych, celem terminowego przyznawania w przyszłości wyższych dodatków za wysługę lat (za trzechlecia).

**Art. 11.** Wzory protokułu i uchwał, tudzież zawiadomień o uchwałach komisji weryfikacyjnej, a także zawiadomień o przyznaniu dodatku za wysługę lat załącza się (załączniki № 1, 2 i 3).

### *II. Dodatek za studja wyższe.*

**Art. 12.** Za funkcjonarjuszów państwowych, posiadających studja wyższe na jednym fakultecie uniwersytetu lub równorzędnego zakładu naukowego, zakończone przepisanemi egzaminami, uważa się tych, którzy złożą dowody:

1) złożenia egzaminu dojrzałości najmniej 7-klasowej ogólnokształ-

cącej szkoły średniej (lub ukończenia seminarjum duchownego u teologów) przed rozpoczęciem studjów wyższych,

2) złożenie egzaminów lub uzyskania stopnia akademickiego:

a) jednej z wymienionych w następującym wykazie kategorji (załącznik № 4) w jednej ze szkół wyższych tam wyliczonych, przyczem o ile chodzi o szkoły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem Rosji, studja winny być ukończone przed 1 listopada 1918 r., studja w szkołach wyższych w Rosji przed 1 października 1917 r., jako datę, od której ustrój tych szkół wskutek rządów bolszewickich został zmieniony,

b) nie podpadających pod określenia wymienione pod a) jednak nostryfikowanych zgodnie z obowiązującemi przepisami przed jedną z wymienionych w następującym wykazie polskich szkół wyższych,

c) wszelkich innych i z jakiejkolwiek zagranicznej szkoły wyższej, którą Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w każdym poszczególnym wypadku uzna za odpowiadające postanowieniom odnośnej ustawy o uposażeniu.

Jeżeli w złożonych dyplomach uzyskanych stopni lub świadectwach ze złożonych egzaminów nie stwierdzono wyraźnie, jaki normalny (przepisany) okres studjów potrzebny jest niezbędnie do uzyskania stopnia lub dopuszczenia do egzaminu końcowego (ostatniego), funkcjonarjusz państwowy winien złożyć dokumenty, potrzebne dla stwierdzenia w sposób niewątpliwy długości przepisanego okresu studjów.

W razie jakichkolwiek wątpliwości np. co do autentyczności złożonych dokumentów szkolnych, długości przepisanego czasu studjów i t. p. należy odnieść się o decyzję do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Decyzja tego Ministerstwa w powyższych sprawach jest ostateczną.

**Art. 13.** Wszyscy funkcjonarjusze państwowi mają, o ile ubiegają się o przyznanie im dodatku za wyższe studja, wnieść za pośrednictwem swej bezpośrednio przełożonej władzy podanie i dołączyć do innego dowody ukończenia jednej ze szkół akademickich.

W przyszłości, funkcjonarjusze państwowi, ubiegający się o przyznanie dodatku za wyższe studja, mają złożyć dowody ich ukończenia równocześnie z objęciem służby.

**Art. 14.** Bezpośrednio przełożona władza funkcjonarjusza przesyła podania wraz z dokumentami władzy, powołanej do przyznania i asygnowania uposażenia; władza ta bada złożone dokumenty i o ile odpowiadają one wymogom art. 12 rozporządzenia niniejszego i nie nasuwają żadnych wątpliwości, przyznaje i asygnuje funcjonarjuszowi należny mu, w myśl postanowieuia odnośnej ustawy o uposażeniu, dodatek za studja wyższe.

Jeżeli funkcjonarjusz złoży dowody ukończenia dwóch lub więcej fakultetów, należy wziąć za podstawę wymiaru studja, ukończone na tym fakultecie, na którym przepisany jest dłuższy czas trwania studjów normalnych.

Pzyznanie i asygnowanie po raz pierwszy dodatku za wyższe studja, może nastąpić odrębnie lub łącznie z przyznaniem i asygnowaniem dodatku za wysługę lat w myśl art. 10 rozporządzenia niniejszego.

## CZĘŚĆ DRUGA.

### Dodatek drożyźniany.

**Art. 15.** Żonę uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyźnianego, to jest przy zaliczeniu funkcjonarjusza państwowego do danej grupy rodzinnej tylko wówczas, jeżeli pozostaje na utrzymaniu funkcjonarjusza państwowego.

W razie separacji od stołu i łoża, żonę, uwzględnia się tylko wówczas, jeżeli funkcjonarjusz państwowy złoży dowód, że do utrzymania żony zobowiązany został wyrokiem sądowym.

Nie uwzględnia się również żony funkcjonarjusza, pozostającej w służbie państwowej.

Kobieta-funkcjonarjusz państwowy, zamężna ma być traktowana w zasadzie jako samotna. Męża i dzieci kobiety-funkcjonarjusza państwowego uwzględnia się tylko w tym wypadku, jeżeli kobieta udowodni, że mąż jest zupełnie niezdolny do zarobkowania, a co za tem idzie nie może czynić zadość ciążącemu na nim obowiązkowi utrzymania rodziny, wskutek czego obowiązek ten ciąży faktycznie na kobiecie-urzędniku.

**Art. 16.** Dzieci i pasierbów, powyżej lat 18 uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyźnianego tylko wówczas, jeżeli uczęszczają do szkół publicznych, co stwierdzone być musi stosownym dowodem ze strony właściwej władzy szkolnej, który składać należy władzy przełożonej z początkiem każdego półrocza szkolnego. O ile zaś chodzi o dzieci ułomne fizycznie lub umysłowo, nie mogące zarabiać na swoje utrzymanie, okoliczność ta musi być stwierdzona świadectwem lekarza lub zakładu leczniczego, określejącem ściśle ułomność fizyczną lub umysłową, wykluczające możność zarobkowania. Władza może poddać dzieci takie badaniu lekarza urzędowego.

W wypadkach wątpliwych władza może zażądać od urzędnika dowodów, że dzieci jego lub pasierbowie nie utrzymują się same, a o ile chodzi o pasierbów, że nie posiadają własnego zaopatrzenia (np. osobistego majątku, renty sierocej i t. p.).

**Art. 17.** Celem wymierzenia i asygnowania dodatku drożyźnianego, urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi mają wypełnić deklaracje według załączonego wzoru (załącznik № 5), i złożyć je swemu bezpośredniemu przełożonemu wraz z ewentualnemi zaświadczeniami i dowodami do przejrzenia i sprawdzenia.

**Art. 18.** Bezpośredni przełożony, po zbadaniu i sprawdzeniu dat deklaracji i złożonych dowodów i zaświadczeń, stwierdza prawdziwość dat, zawartych w deklaracji swym podpisem, poczem przesyła łącznie deklaracje wszystkich podległych sobie urzędników i funkcjonarjuszów władzy, powołanej do przyznania i asygnowania uposażenia, a w przyszłoiści donosi tej władzy bezzwłocznie, na podstawie doniesień urzędnika lub innych informacji, o wszelkich zmianach, wpływających na wymiar dodatku

**Art. 19.** O zmianach warunków, wpływających na zaliczenie do innej grupy rodzinnej, funkcjonarjusz winien zawiadomić niezwłocznie swą bezpośrednio przełożoną władzę, składając stosowny dokument stanu cywilnego, (metryka chrztu, ślubu, akt o śmierci i t. p.) lub zaświadczenie urzędowe.

**Art. 20.** Za świadomie nieprawdziwe lub fałszywe zeznania, złożone w deklaracji, jak również za zaniechanie niezwłocznego zawiadomienia właściwej władzy o zmianach wpływających na niższy wymiar dodatku, funkcjonarjusz państwowy będzie — niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności wedle obowiązujących ustaw karnych—pociągnięty do oddowiedzialności dyscyplinarnej.

**Art. 21.** Władza powołana do przyznania i asygnowania uposażenia, po sprawdzeniu lub przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń, na podstawie dat w deklaracji zawartych, zalicza podległych funkcjonarjuszów państwowych do właściwych grup rodzinnych, i uwzględniając klasę, do której dana miejscowość należy, wymierza dodatek drożyźniany na podstawie ustalonego rozporządzeniem niniejszem mnożnika, łącznie z przyznaniem i asygnowaniem płacy zasadniczej ustalonej ustawami z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. U. R. P. № 65 poz. 429—436.

Odpis polecenia wypłaty należy zakomunikować funkcjonarjuszowi, wymieniając, do której grupy rodzinnej go zaliczono.

**Art. 22.** Podział miejscowości na klasy przedstawia załączona tabela (załącznik 6).

Mnożnik dodatku drożyźnianego, ustalony ustawami o uposażeniu dla miejscowości zaliczonych do klasy pierwszej na 150, zniża się dla klasy II do 135, dla III do 120, dla IV do 105, a dla V klasy miejscowości do 90.

Wyniki, otrzymane z pomnożenia procentów płacy zasadniczej, czyli mnożnych, ustalonych w odnośnych ustawach o uposażeniu przez powyższe mnożniki, a wykazujące dotatki drożyźniane w markach polskich przedstawiane są w załączonej tabeli (załącznik № 7).

Ułamki marek zaokrągla się w górę do pełnej marki.

Warszawa, dnia 5 sierpnia 1920 r.

Prezydent Ministrów:
*Witos.*

Minister Skarbu:
*W. Grabski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
*W. Kucharski.*

**Załącznik № 1.**

## CZĘŚĆ TRZECIA.

## Wzory i tabele.

Do art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpuia 1920 r.

## PROTOKUŁ.

posiedzenia Komisji weryfikacyjnej przy . . . . . . . . . . . .
(władza, przy której komisja istnieje) w . . . . . . . . (miejscowość)
w dniu . . . . . . . . . . w sprawie zaliczenia poprzedniej służby
w państwie . . . . . . . . . . . . . służby samorządowej w . . .

. . . . . . . . . , pracy zawodowej jako . . . . . . . . . . . . . . do wysługi lat panu (pani) N.N., (charakter służbowy i władza, urząd, w którem pełni służbę) w myśl ustawy z dnia . . . . . . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . poz, . . . . . rozporządzenie Rady Ministrów

Obecni:

Przewodniczący . . . . . . . . . . . . . .
Członkowie . . . . . . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . . . . . .
Delegat Skarbu . . . . . . . . . . . . . .
Protokulant . . . . . . . . . . . . . . . .
ewentualnie Refent . . . . . . . . . . . . .

Komisja zbadała złożone przez pana (panią) NN. . . . . . . . . . .
a) dokumenty oryginalne (zaświadczenia oryginalne)
1. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
2. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
3. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
i t. d.*).
b) wierzytelne odpisy
1. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
2. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
3. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
i t. d.*).
c) deklaracja świadków
1. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
2. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
3. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
i t d.*)

1. Przy rozpatrywaniu dokumentów nie nasunęły się komisji żadne wątpliwości, poczem komisja powzięła jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N.N. . . . . . . . . . . (charakter służbowy) zalicza się do wysługi lat z poprzedniej służby w państwie . . . . . . . . służby samorządowej . . . . . . . . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . . . . . . . . (np. adwokata, lekarza, inżyniera, starszego strzelca, ślusarza maszynowego, strażnika-leśniczego i t. p.) — czas od . . . . . . do . . . . . . . ogółem lat . . . miesięcy . . . . dni . . . . . . w myśl ust. . . . . . . . . . z dnia . . . . . . Dz. U. № . . . . . poz. . . . .

2. Przy rozpatrywaniu dokumentów stwierdzono:
a) że w czasie od . . . . . do . . . . . . spełniał pan N.N. głównego (wymienić);

---

*) Wymienić dokładnie treść każdego dokumentu i czas, na jaki opiewa np. (dekret) pismo nominacyjne na Starostę w . . . . . . . z dniem . . . . . . . . . . . . . . . . poświadczenie stwierdzające służbę urzędzie gminnym — w charakterze . . . . . . . . . . przez czas od . . . . . . . do . . . . . . . . . . . . . . . . . zwolnienie ze stanowiska komisarza z dniem . . . . . . . . . . i t. p.

b) że praca zawodowa w czasie od . . . do . . . . . . . nie przysposabiała, uzdalniała pana N.N. . . . . . . . . . . do spowodowanego urzędu, ale szła w innym zupełnie kierunku;

c) że praca zawodowa spełniana od . . . . . . do . . . . . . polegała na pełnieniu tylko czynności podrzędnych, nie dających jakiejkolwiek wprawy, doświadczenia i wyrobienia, uzdalniających do obecnie pełnionej służby państwowej.

Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N.N. . . . . . . (charater służbowy)

a) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . . . . . . . samorządowej w . . . . . . . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . . . . . . . . (np. adwokata, lekarza, handlowca, leśnika) do wysługi lat za czas od . . . . . . . . . do . . . . . . . . . ogółem lat . . . . . miesięcy . . . . . . . . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . . . . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . . poz. . . . . . . art. . . . . . . . . . . .

b) nie zalicza się natomiast czasu pracy zawodowej od . . . . . . do . . . . . . . (zajęcia w . . . . . . . . . . od . . . . . . . . . . . . do . . . . . . . . . . .).

Delegat Skarbu nie wniósł sprzeciwu.

3. Przy rozpatrywaniu dokumentów co do pozycji a) nie nasunęły się komisji żadne wątpliwości, natomiast co do pozycji b) stwierdziła komisja brak dokładnie określonego czasu i charakteru zajęcia, jakiemu się pan N. N. wówczas oddawał — czy był to zawód główny, czy tylko uboczne zajęcie. Co do poz. c) zwrócił uwagę członek komisji, pan . . . . . . . . ., że praca zawodowa np. na roli nie stoi w żadnej łączności i nie daje przygotowania, kwalifikacji i doświadczenia uzdalniającego do służby państwowej, spełnianej obecnie przez p. N. N.

Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. . . . . . . . . . . . (charakter służbowy):

a) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . . . . . . służby samorządowej w . . . . . . . . . . pracy zawodowej, jako . . . . . . . . . . . (np. adwokata, technika i pt. .) od wysługi lat czas od . . . . . . . . do . . . . . . . . ogółem lat . . . . . . , miesięcy . . . . . . . , dni . . . . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . . . . . . . Dz. U. R. P. № . . . poz. . . . . . . . art. . . . . . . . . ;

b) odnośnie do czasu od . . . . . . . do . . . wstrzymuje się orzeczenie i przekazuje . . . . . . . . (władzy) do uzupełnienia celem dokładnego stwierdzenia granic czasu i charakteru zajęcia, jakiemu p. N.N. . . . . . . . . . . wówczas się oddawał.

Odnośnie do zaliczenia czasu od . . . . . . . do . . . . . . . delegat Skarbu założył sprzeciw.

Ciąg dalszy

dnia . . . . . . . . . komisja w tym samym składzie, jak powyżej

a) Po zbadaniu uzupełnień, przeprowadzonych przez władzę (która przeprowadziła dochodzenia) komisja stwierdziła, że podniesione na poprzedniem posiedzeniu wątpliwości zostały (w zupełności) usunięte i po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, powzięła jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. (charakter służbowy) zalicza się — nie zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . . . . . . służby samorządowej w . . . . . . . . . pracy zawodowej, w charakterze . . . . . . . (np. komiwojażera, detektywa) dodatkowo czas od . . . . . . . . . . do . . . . . . . . . ogółem lat . . . . . . miesięcy . . . . . . . , dni . . . . . . . . razem z poprzednio zaliczonym czasem . . . lat, miesięcy . . . . . . . . dni . . . . . . . . .

Delegat Skarbu utrzymuje założony poprzednio sprzeciw.

b) Po zbadaniu uzupełnień, przeprowadzonych przez . . . . . . . . . . . . . (władza, która przeprowadziła dochodzenia) komisja stwierdziła, że pan (pani) N. N. zajęty był a) np. w bielskiem Kole T. S. L., jako sekretarz prowadzący czytelnię w . . . . . . . . przez lat pięć . . . . . . . . . zajęcie to jednak nie było zawodem głównym pana N. N., było tylko zajęciem ubocznem, któremu pan N. N. oddawał się w miarę możności i wolnego czasu.

W uwzględnieniu jednak okoliczności, że praca ta uzdolniona p. N. N. do sprawowania obecnie przezeń pełnionej służby, komisja powzięła jednogłośnie (większością 3 — 4 głosów) następującą.

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. (charakter służbowy) zalicza się z poprzedniej służby w państwie . . . . . . . , służby samorządowej w . . . . . . . . . . . . . . pracy zawodowej, jako . . . . . . . . . , której to służbie, zajęciu oddawał się pan N. N. obok swego zawodu głównego — w charakterze . . . . . . . . . . (np. konduktora tramwaju) z wykazanego czasu lat 5 dodatkowo jedynie lat 2 razem z poprzednio zaliczonemi lat . . . . . uwzględniając okoliczność, że oddając się temu zajęciu, pan N. N. nabył kwalifikacji i doświadczenia, uzdalniającego go do spełnianej obecnie służby państwowej w charakterze . . . . . . . . . .

Przeciwko powyższej uchwale delegat skarbu założył sprzeciw, nadmieniając, że wobec założonego poprzednio sprzeciwu co do czasu od . . . . . . . . . . . . do . . . . . . . . sprawę należy uważać jako wypadek wątpliwy i celem rozstrzygnięcia co do obu pozycji, przedstawić ją Radzie Ministrów.

4. Przy rozpatrywaniu dokumentów, okoliczność, że zajęcie pana N. N. sprawowane było tylko w pewnych odstępach czasu (sezonowo) — nasunęła się wątpliwość co do charakteru tego zajęcia, które nie było prawdopodobnie zajęciem stałem, ale sprawowane było tylko ubocznie — nie wyklucza to jednak pewnege wyrobienia pana N. N. w kierunku obecnie przezeń zajmowanego stanowiska.

Również podniesiono wątpliwości co do autentyczności dokumentów*). Po zarządzeniu przez przewodniczącego głosowania, przyjęto jednogłośnie (większością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Sprawę zaliczenia p. N. N. lat poprzedniej służby w państwie. . . . . . . . . . . . , służby samorządowej w . . . . . . . . . . . pracy zawodowej w charakterze . . . . . . . . . . . . . (np. handlowca, agronoma) w myśl ustawy z dnia . . . . . . . . . . . . Dz. U. № . . . poz. . . . . . art. . . . . . uważa się za wypadek wątpliwy i postanawia przedstawiać Radzie Ministrów do decyzji.

5. Przy rozpatrywaniu przedłożonych dokumentów komisja ustaliła, że w czasie od . . . . . . . . . . . do . . . . . . . . . . . . pozostawał pan N. N. na urlopie bez uposażenia — pełni dobrowolną służbę wojskową i t. p.

Po zarządzeniu głosowania przez przewodniczącego — komisja powzięła jednogłośnie (wiekszością trzech, czterech głosów) następującą

UCHWAŁĘ:

Panu (pani) N. N. . . . . . . . . . (charakter służbowy) zalicza się do wysługi lat z poprzedniej służby w państwie . . . . . . . . . . służby samorządowej w . . . . . . . . , pracy zawodowej, w charakterze . . . . . . . . . . . . . . czas od . . . . . . . . . . . . . do . . . . . . . . . . . . . ogółem lat . . . . . . . . , miesięcy . . . . . . . . . . . . , dni . . . . . . . . . . w myśl ustawy z dnia . . . . . . . . . . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . . , poz. . . . . , art. . . . . .

Odnośnie do czasu od . . . . . . . . do . . . . . . . . . w którym Pan N. N. pełnił dobrowolną służbę wojskową—pozostawał na urlopie bez uposażenia, komisja wstrzymuje ostateczną decyzję, aż do wejścia w życie ustawy o państwowej służbie cywilnej (ustawy o służbie nauczycielskiej, ustawy o służbie policyjnej i t. p.).

Podpisy przewodniczączego, członków komisji i protokulanta.

**Załącznik № 2.**

Do art. 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

L. . . .

Komisja weryfikacyjna przy . . . . . . . . . (władza, przy której komisja istnieje) na posiedzeniu w dniu . . . . . w sprawie zaliczenia poprzedniej służby w państwie . . . . . . . . . . . ., służby samorządowej w. . . . . . . . . . . . ., pracy zawodowej, w charakterze . . . . . . . . . . . . . (np. leśnika, adwokata, ślusarza i t. p.) do wysługi lat do dodatku za trzechlecie pana (pani) N. N. . . . . . . . (charakter służbowy w myśl ustawy z dnia . . . . . . . . . Dz. U. R.

*) Przytoczyć wątpliwości np. brak pieczęci — data wystawienia przypada na czas rozwiązania tej instytucji, która poświadczenie odnośnie wydała — treść dokumentu nie zgadza się z warunkami w danem miejscu i czasie—wewnętrzne sprzeczności w treści aktu—osoba podpisana jako dyrektor—sekretarz i t. p. nigdy w danej instytucji niepracowała.

P. № . . . . poz. . . art. . . rozporządzenia Rady Ministrów z dnia . . . . . . . . Dz. U. R. P. № . . . . . poz. . . powzięła następującą uchwałę:

(uchwała z protokułu posiedzenia komisji weryfikacyjnej).

W myśl powyżej uchwały, proszę:

1) o wydanie dalszych zarządzeń w myśl art. 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia . . . . . . . . .

2) a) o zarządzenie uzupełnienia dokumentów (wymienić których) przez np. ustalenie granic czasu, stwierdzenie charakteru służby;

b) przesłuchanie świadków co do . . . . . . . . i t. p. (jak w uchwale);

3) przedstawienie aktów sprawy, jako wypadku wątpliwego, Radzie Ministrów celem powzięcia decyzji.

W wypadkach od 3) następuje umotywowanie podniesionych wątpliwości jak w protokule posiedzenia i wniosek przewodniczącego komisji co do zaliczenia, względnie niezaliczenia czasu wysługi, np.

I. Wobec wyżej przytoczonych wątpliwości—komisja uznała powyższy wypadek jako wątpliwy — pozostawiając rozstrzygnięcie Radzie Ministrów. Z uwagi jednak, że służba p. N. N. w czasie od . . . . . . do . . . . . pozostawała w pewnej łączności ze służbą państwową pełnioną obecnie komisja uważałaby za usprawiedliwione z wykazanego czasu lat $8^1/_2$ zaliczyć do wysługi lat 3, albo

II. Wobec wyżej przytoczonych wątpliwości — nadto wobec braku momentów, któreby usprawiedliwiały zaliczenie czasu pracy (np. w przedsiębiorstwie tramwajowem) do wysługi lat — Komisja wyraziła zdanie, że sprawę zaliczenia p. N. N. tych lat do wysługi należałoby załatwić odmownie.

Data

*Podpis przewodniczącego*

**Załącznik № 3.**

Do art. 11 rozporządzenia Rady ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

L. . . . .

Do

Pana N. N.

(charakter służbowy)

Przez Pana Starostę, Inspektora Szkolnego etc.

w. . . . . . . . . .

Komisja weryfikacyjna przy . . . . . . . . . (władza, przy której komisja istnieje) uchwałą z dnia . . . . . . . . . L. prot. . . . zaliczyła Panu z poprzedniej służby w państwie . . . . . . . . . służby samorządowej w. . . . . . . . . . . . . Dz. U. № 65 poz. . . . art. . . . . czas od . . . . . . . . do . . . . . . . . ogółem lat . . . . . . ., miesięcy . . . . . . . . . . . . dni . . . . . . . . nie zaliczyła natomiast z wykazanego przez Pana czasu . . . . . lat.

Od tej uchwały nie przysługuje Panu żadne odwołanie.

Na podstawie powyższej uchwały, przyznaje Panu dodatek za wysługę lat zaliczonych w pełnej liczbie . . . . . . . (np. ośmiu, dwu-

nastu) nadto . . . . . . . lat spędzonych w służbie państwowej polskiej w wysokości . . . . . . . . %.

Resztę zaliczonego czasu w ilości . . . . . . (np. siedmiu miesięcy, czternastu dni) uwzględni się przy najbliższym wymiarze za następną wysługę lat (następny dodatek za trzechlecie) w terminie oznaczonym w art. . . . ustęp ostatni ustawy z dnia . . . . . . . . Dz. U. R. P. № . . . . poz. . . .

Równocześnie doliczam Panu — na podstawie przedłożonych dokumentów, któremi wykazał Pan, zgodnie z postanowieniami art. . . rozp. R. M. z dn. . . . . . . . Dz. U. R. P. № . . . . poz. . . . . . (np. 3, $3^1/_2$, 4, 5) normalnych lat studjów wyższych na . . . . . zakończonych przepisanemi egzaminami w wysokości . . . . (np. $12^1/_2$, 15 $17^1/_2$, 20) % pańskiej pensji zasadniczej, t. j. . . . . . mk. polskich i zarządzam równocześnie asygnowanie całego dodatku za wysługę lat i za studja wyższe w łącznej kwocie . . . . . . mk. polskich miesięcznie, począwszy od 1 lipca 1920 r.

Data

*podpis*

**Załącznik № 4.**

Do art. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

## WYKAZ

### Uniwersytetów i szkół wyższych równorzędnych uniwersytetowi tudzież udzielanych przez nie świadectw (dyplomów).

### A. POLSKA.

Uniwersytety: Jagielloński w Krakowie, Jana Kazimierza we Lwowie, Warszawski w Warszawie, Poznański w Poznaniu, Stefana Batorego w Wilnie, Politechnika w Warszawie, Szkoła Politechniczna we Lwowie, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Akademja Rolnicza w Dublanach (Wydział Rolniczo-leśny Szkoły Politechnicznej we Lwowie), Akademja Weterynarji we Lwowie, Akademja Górnicza w Krakowie, Akademja Sztuk Pięknych w Krakowie, Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie, Seminarja duchowne djecezjalne w Poznaniu, Tarnowie, Przemyślu (Rzym.-kat. i Grecko-kat.), oraz w Stanisławowie.

Dowodem ukończenia studjów jest:

przy studjach teologicznych absolutorjum z całkowitego kursu nauk na jednym z uniwersyteckich Wydziałów teologicznych lub w jednym z wymienionych seminarjów djecezjalnych lub doktorat teologji;

przy studjach prawniczych: a) Absolutorjum uzyskane na jednym z uniwersyteckich Wydziałów prawniczych i trzy egzaminy rządowe lub doktorat praw, b) Końcowy egzamin państwowy na Wydziale prawa i nauk politycznych Uniwersytetu Warszawskiego dla absolwentów nauk prawnych innych uniwersytetów:

przy studjach lekarskich: a) Doktorat wszechnauk lekarskich jednego z uniwersyteckich Wydziałów lekarskich, b) Uzupełniający egzamin lekarski, złożony przed Komisyą egzaminacyjną przy Uniwersy-

tecie Warszawskim, c) Końcowy egzamin lekarski dla absolwentów uniwersytetów niemieckich, pochodzących z ziem polskich b. cesarstwa Niemieckiego, złożony przed Komisją egzaminacyjną przy Uniwersytecie Warszawskim;

przy studjach politechnicznych: Świadectwo złożenia drugiego egzaminu państwowego, Doktorat nauk technicznych;

przy studjach rolniczych i leśnych: Swiadectwo ukończenia czteroletniego kursu nauk na Studjum Rolniczem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dyplom tego studjum. Dyplom Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Magisterjum tej Szkoły. Swiadectwo z egzaminu głównego;

przy studjach filozoficznych: złożenie egzaminu naukowego dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, Doktorat filozofji lub dyplom Akademji Rolniczej w Dublanach;

przy studjach weterynaryjnych: dyplom lekarza weterynaryjnego, Doktorat nauk weterynaryjnych;

przy stujdach handlowych: świadectwo ukończenia całkowitego kursu nauk Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie;

przy studjach w zakresie sztuk pięknych: świadectwo ukończenia studjów, wydane przez Akademję Sztuk Pięknych w Krakowie;

przy studjach specyalnych farmaceutycznych, geodetycznych i t. p.: Dyplom magistra farmacyi, świadectwo egzaminu państwowego.

(Wykaz niniejszy będzie uzupełniany w miarę postępu organizacji szkolnictwa wyższego w Państwie Polskiem).

## B. AUSTRJA I KRAJE SUKCESYJNE.

Uniwersytety w Czerniowcach, Gracu, Insbruku, Pradze (czeski i niemiecki) i Wiedniu:

Samodzielne Wydziały teologiczne w Ołomuńcu, Solnogradzie i Wiedniu (ewang.), Zakład naukowy teologji izraelskiej w Wiedniu, Rzymsko-katolickie Seminarja duchowne djecezjalne w całej Austrji i krajach sukcesyjnych.

Szkoły politechniczne w Berlinie (czeska i niemiecka), Gracu, Pradze (czeska i niemiecka) i Wiedniu.

Akademja Weterynarji w Wiedniu, Akademje Górnicze w Loeben i Przybramie, Akademja Ziemiańska w Wiedniu, Akademja eksportowa w Wiedniu, Akademja dla sztuk plastycznych w Wiedniu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach teologicznych, prawniczych, lekarskich, filozoficznych, politechnicznych, weterynaryjnych, w zakresie sztuk pięknych oraz studjów specjalnych jak w szkołach wyższych polskich.

Przy studjach górniczych złożenie dwóch egzaminów państwowych;

przy studjach rolniczych i leśnych złożenie trzech egzaminów państwowych;

przy studjach handlowych dyplom Akademji eksportowej w Wiedniu;

przy studjach konsularnych absolutorjum pięcioletniego kursu nauk Akademji konsularnej.

## C. NIEMCY.

Uniwersytety: w Berlinie, Bonn, Wrocławiu, Erlangen, Fryburgu, w Badenji, Giessen, Getyndze, Gryfji, Halli, Heidelbergu, Jenie, Kilonji, Królewcu, Lipsku, Marburgu, Monachjum, Monasterze, Rostoku, Strassburgu, Tybindze, Würzburgu i Frankfurcie nad Menem.

Akademja wojskowo-lekarska w Berlinie.

Politechniki w Akwizgranie, Berlinie, Brunszwiku, Wrocławiu, Gdańsku, Darmsztadzie, Dreźnie, Hanowerze, Karlsruhe, Monachjum, Stuttgardzie, Göthen.

Akademje weterynarji w Berlinie, Hannowerze, Monachjum, Stuttgardzie.

Akademje Górnicze w Berlinie, Claustal, Fryburgu w Saksonji.

Akademje leśnicze w Eberswaldzie, Eisenach, Hann-Münden, Tharandt.

Akademje rolnicze (Landwirtschaftliche Hochschulen) w Berlinie, Bonn, Poppelsdorf, Hohenheim, Weihenstephan.

Akademje handlowe (Handelshochschule) w Berlinie, Kilonji, Lipsku, Mannheim i Monachjum.

Akademja sztuk pięknych w Berlinie, Dreźnie, Düsseldorfie, Karlsruhe, Kassel, Królewcu, Monachjum i Stuttgardzie.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach uniwersyteckich złożenie egzaminów państwowych dla teologów, prawników, lekarzy i nauczycieli. Doktorat jednego z Wydziałów uniwersyteckich:

przy studjach politechnicznych i górniczych dyplom inżyniera lub doktorat inżynierji;

przy studjach weterynarji złożenie egzaminu zawodowego (Fachprüfung) lub doktorat medycyny weterynaryjnej;

przy studjach leśniczych złożenie egzaminu dyplomowego z leśnictwa;

przy studjach rolniczych rolniczy egzamin końcowy (Landwirtschaftliche—Abgangsprüfung) lub następny egzamin zawodowy.

przy studjach handlowych egzamin dyplomowy,

przy studjach w zakresie sztuk pięknych świadectwo ukończenia studjów.

## D. ROSJA.

Uniwersytety w Charkowie, Dorpacie, Helsingforsie, Kazaniu, Kijowie, Moskwie, Odesie, Saratowie, Petersburgu, Tomsku i w Warszawie (dawny), Akademje duchowne (prawosławne) w Kazaniu, Kijowie, Moskwie i Petersburgu, Rzym.-Katol. w Petersburgu.

Wojenna Akademja medyczna w Petersburgu. Żeński Instytut medyczny w Petersburgu.

Wojenna Akademja prawnicza w Petersburgu. Cesarska szkoła prawna w Petersburgu. Demidowskie liceum prawnicze w Jarosławiu, Cesarskie liceum cesarzewicza Mikołaja w Moskwie.

Instytuty historyczno-filozoficzne w Petersburgu i Nieżynie. Wyższe kursy żeńskie w Petersburgu, Żeński Instytut pedagogiczny w Petersburgu, Liceum Aleksandrowskie w Petersburgu, Łazarewski Instytut języków wschodnich w Moskwie, Instytut orjentalny we Władywostoku, Politechniki w Charkowie, Ekaterynosławiu (górnictwo), Helsingforsie, Kijowie, Moskwie (Akademja techniczna i politechnika), Nowo-Czerkasku, Petersburgu (Instytut technologiczny, Instytut Politechniczny, Instytut inżynierów cywilnych, Instytut inżynierów drogowych i wodnych, Instytut

elektrotechniczny, Instytut górniczy, żeńskie kursy politechniczne) w Rydze, Tomsku i Warszawie (dawne).

Instytuty weterynaryjne w Charkowie, Dorpacie, Kazaniu i Warszawie (dawny).

Instytuty leśnicze i rolnicze w Moskwie, Puławach (dawny), Petersburgu (Instytut leśniczy, Stebutowskie żeńskie kursy leśne).

Akademja sztuk pięknych w Petersburgu i Moskwie.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach: teologicznych, prawniczych, lekarskich, historyczno-filozoficznych, matematyczno-przyrodniczych: dyplom ukończonego (rzeczywistego) studenta, (dający prawa urzędnika do 10 lub 12 rangi, dyplom 1-go lub 2-go stopnia, na Wydziałach medycznych — lekarza, w Instytutach historyczno-filologicznych — nauczyciela gimnazjalnego i dyplomy oznaczone jako równorzędne);

przy politechnicznych — dyplom inżyniera (dający prawa urzędnika do 10 lub 12 rangi);

przy studjach weterynaryjnych — dyplom lekarza weterynarji;

przy studjach leśnych i rolniczych: dyplom uczonego agronoma, hydrotechnika, leśnika lub inny oznaczony jako równorzędny (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych);

przy studjach w zakresie sztuk pięknych: dyplom artysty lub architekta (dający prawa do 10 lub 12 rangi urzędników państwowych).

## E. BELGJA.

Uniwersytety państwowe w Gandawie i Leodjum, Wolny Uniwersytet w Brukseli, Uniwersytet Katolicki w Lozannie.

Akademje Górnicza i Wydział politechniczny (Ecole des Mines et Faculte polytechnique) w Mons.

Akademja Weterynarji (Ecole de Medecine Veterinaire de L'Etat) w Cureghem,

Wyższy Instytut handlowy w Antwerpji.

Dowodem nkończenia studjów jest:

przy studjach teologicznych: stopień licencjata teologji lub prawa kanonicznego;

przy innych studjach uniwersyteckich: dyplom jednego ze stopni państwowych (grades lègaux) a nie stopni naukowych (grades scientifiques) kandydata, inżyniera i t. p. Dyplom musi być potwierdzony przez Commission d'enterinement;

przy studjach technicznych: dyplom inżyniera lub chemika;

przy studjach weterynaryjnych: dyplom lekarza weterynarji;

przy studjach handlowych: stopień licencjata lub doktora.

## F. FRANCJA.

Uniwersytety w Aix-Marseille, Besancon, Bordeaux, Cean, Clermont, Dijon, Grenoble, Lille, Lyon, Montpellier, Nancy, Paryżu, Poitiers, Rennes, Tuluzie.

Szkoły techniczne: l'Ecole Nationale des ponts et chaussees w Paryżu, Ecole speciale d'architecture w Paryżu, Ecole Nationale superieure des mines w Paryżu, Ecole Centrale des Arts et Manufactures w Paryżu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach

uniwersyteckich: dyplom stopni państwowych (nie uniwersyteckich stopni tej samej nazwy) licencjatu lub doktoratu, dla studjów lekarskich tylko doktorat lub dyplom chirurga-dentysty;

przy studjach politechnicznych: dyplom inżyniera.

## C. SZWAJCARJA.

Uniwersytety w Bazylei, Bernie, Fryburgu, Genewie, Lozannie, Neufchatel, Zurychu.

Politechnika w Zurychu.

Dowodem ukończenia studjów jest przy studjach uniwersyteckich: dyplom licencjatu lub doktoratu, związkowy dyplom lekarski (dla lekarzy medycyny, dentystów lub weterynarzy) albo farmaceutyczny;

przy studjach politechnicznych: dyplom inżyniera lub chemika.

**Załącznik № 5.**

Do art. 17

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

## DEKLARACJA

**do wymiaru dodatku drożyźnianego w myśl ustawy z dnia . . . . . . .**

Dz. U. Rz. P. No. . . ., poz. . . . .

złożona przez

1. Imię i nazwisko . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
2. Charakter służbowy . . . . . . . . . . . . . . . . . .
3. Urząd (władza) . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
4. Miejscowość . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
5. Stan rodzinny: (samotny, żonaty) (samotna, zamężna) . . . . . . . . . . . .

6. Czy żona zajęta w służbie państwowej, w jakim charakterze i jakie pobiera uposażenie . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

7. Ilość dzieci ślubnych (uprawnionych) i pasierbów z podaniem daty (dzień, miesiąc, rok) urodzenia . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

8. Ile dzieci (pasierbów) w wieku ponad lat 18 uczęszcza do szkół publicznych i w jakich zakładach się uczą . . . . . . . . . . . . . .

9. Ile dzieci w wieku ponad lat 18 nie może się utrzymywać samoistnie i dlaczego? . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

10. Ile dzieci w wieku poniżej lat 18 utrzymuje się samoistnie (jest zajętych w służbie państwowej i jakie pobiera uposażenie) . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

11. Ile dzieci weszło w związki małżeńskie i nie pozostaje na utrzymaniu urzędnika . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

12. Powody, dla których żona utrzymuje wyjątkowo męża i dzieci . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

13. Czy żyje z żoną w separacji, jeżeli separowany z żoną, czy i na podstawie jakiego wyroku sądowego jest obowiązany do utrzymywania żony (ewent. i dzieci) . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Prawdziwość zawartych w niniejszej deklaracji zeznań poświadczam własnoręcznym podpisem. . . . . . . . . . . . . . . . .

dnia . . . . . . . . . 1920 r.

Powyższą deklarację sprawdziłem na podstawie złożonych dokumentów, a mianowicie: *) . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

. . . . . . . ., dnia . . . 1920 r.

*Podpis bezpośredniego przełożonego*

. . . . . . . . . . . . . .

Pieczęć urzędowa.

**Załącznik № 6.**

Do art. 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

## TABELA

**podziału miejscowości w Państwie Polskiem na klasy dla oznaczenia mnożnika dodatku ekonomicznego**

### I klasa.

Warszawa.

### II klasa.

Biała Siedlecka, Białystok, Będzin, Bielsk, Chełm, Częstochowa, Hrubieszów, Janów Siedlecki, Kielce, Lublin, Łódź, Łuków, Lubartów, Opoczno, Radom, Sochaczew, Sokółka, Sosnowiec, Zamość.

Biała, Borysław, Brzeżany, Chrzanów, Drohobycz, Gorlice, Jarosław, Kołomyja, Kraków, Lwów, Nowy Sącz, Przemyśl, Rzeszów, Stanisławów, Stryj, Tarnów, Tarnopol, Tustanowice, Zakopane, Zamarstynów.

### III klasa.

Augustów, Busk, Brzeziny, Biłgoraj, Chmielnik, Ciechanów, Dąbrowa, Garwolin, Grodzisk, Grójec, Janów Lubelski, Jędrzejów, Kolno, Kozienice, Krasnystaw, Kutno, Łask, Łomża, Łowicz, Maków, Miechów, Mińsk Mazowiecki, Mława, Olkusz, Ostrów, Otwock, Pabjanice, Pińczów, Piotrków, Płońsk, Płock, Pułtusk, Radzymin, Radzyń, Radomsk, Rawa, Sandomierz, Siedlce, Skierniewice, Sokołów, Staszów, Stopnica, Suwałki,

---

*) Podać dokumenty, np. metryki ślubu z daty . . . . . . . . . . . . . . metryki chrztu (urodzenia) z daty . . . ., zaświadczeń kierownistwa szkoły w . . . . . . . . . . . z daty . . . . ., świadectwa lekarskiego. . . . . . . . i t. p. specyelnie co do pracowników kolejowych (art. 14 ustawy z dnia . . . . . . . . Dz. U. Rz. P. № . . . . . . ., poz. . . . . . .) dokumenty urzędowe stwierdzające uznanie dziecka za własne tudzież fakt stałego pożycia we wspólnem gospodarstwie domowem z pracownikiem kolejowym w dniu 1 lipca 1920 r., tudzież fakt utrzymywania tego dziecka w zupełności przez pracownika.

Tomaszów Mazowiecki, Węgrów, Wierzbnik, Włodawa, Wysoko-Mazowieckie, Włocławek, Żyrardów, Żelechów, Zgierz, Zelów, Zawiercie, Zwoleń.

Bochnia, Brody, Brzeszcze, Buczacz, Brzuchowice, Czortków, Chodorów, Dębica, Delatyn, Dolina, Gródek Jagielloński, Halicz, Horodenka, Husiatyn, Jasło, Janów, Jaworów, Jaworzno, Kałusz, Kamioka Strumiłowa, Knihinin, Kosów, Krosno, Krynica, Kuty, Muszyna, Nadwórna, Nowy Targ, Oświęcin, Podhajce, Podwołoczyska, Rawa Ruska, Rohatyn, Sambor, Sanok, Siersza Wodna, Skole, Sokal, Sniatyń, Szczakowa, Trembowla, Trzebinia, Turka, Tyśmienica, Wadowice, Wieliczka, Winniki, Zaleszczyki, Zbaraż, Złoczów, Żabie, Żółkiew, Żywiec.

Poznań, Bydgoszcz, Chojnice, Czarnków, Działdowo, Grudziądz, Kępno, Leszno, Ostrów, Puck, Rawicz, Toruń, Tczew, Wejherowo, Wieleń, Zbąszyn.

### IV klasa.

Wszystkie inne miejscowości liczące ponad 5,000 mieszkańców, a nadto Ostrzeszów i Odolanów.

### V klasa.

Wszystkie pozostałe miejscowości.

**Załącznik № 7.**

Do art. 22

Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r.

## TABELA

**dodatków drożyźnianych dla klas miejscowości od I do V z uwzględnieniem grup rodzinnych.**

### PRACOWNICY KOLEJOWI.

**Dodatek drożyźniany dla samotnych wynosi miesięcznie w markach polskich.**

| STOPIEŃ PŁACY | Klasa miejscowości | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | I | II | III | IV | V |
| 1 | 4.800 | 4.320 | 3.840 | 3.360 | 2.880 |
| 2 | 4 290 | 3.861 | 3.432 | 3.003 | 2.574 |
| 3 | 3.780 | 3.402 | 3.024 | 2.646 | 2.268 |
| 4 | 3.360 | 3.024 | 2.688 | 2.352 | 2.016 |
| 5 | 2.925 | 2.632,50 | 2.340 | 2.047,50 | 1.755 |
| 6 | 2.640 | 2.376 | 2.112 | 1.848 | 1.584 |
| 7 | 2.422,50 | 2.180,25 | 1.938 | 1.698,75 | 1.453 |
| 8 | 2.160 | 1.944 | 1.728 | 1.512 | 1.296 |
| 9 | 2.100 | 1.890 | 1.680 | 1.470 | 1.260 |
| 10 | 1.950 | 1.755 | 1.560 | 1.365 | 1.170 |
| 11 | 1.800 | 1.620 | 1.440 | 1.260 | 1.080 |
| 12 | 1.650 | 1.485 | 1.320 | 1.155 | 990 |
| 13 | 1.500 | 1.350 | 1.200 | 1.050 | 900 |
| 14 | 1.350 | 1.215 | 1.080 | 945 | 810 |
| 15 | 1.200 | 1.080 | 960 | 840 | 720 |

**Dodatek ten podwyższa się we wszystkich stopniach płacy miesięcznej jednakowo o marek polskich:**

| GRUPA RODZINNA | Klasa miejscowości | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | I | II | III | IV | V |
| Mała rodzina . . | 600,— | 540,— | 480,— | 420,— | 360,— |
| Średnia rodzina . | 1.050,— | 945,— | 840,— | 735,— | 630,— |
| Duża rodzina . . | 1.500,— | 1.350,— | 1.200,— | 1.050,— | 900,— |

## III.

## ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

**w sprawie przyznania pracownikom kolejowym płac zasadniczych poszczególnych stopni płac, przewidzianych w art. 3 ustawy o uposażeniu pracowników kolei państwowych z dnia 13 lipca 1928 r. Dz. U. № 65.**

**Art. 1.** Aż do czasu zaliczenia stanowisk służbowych do poszczególnych stopni płac przewidzianych w art. 3 ustawy o uposażeniu pracowników kolei państwowych (Dz. U. № 65) przyznaje się w wykonaniu art. 13 pracownikom kolei państwowych płacę następujących stopni płac z odpowiednim dodatkiem drożyźnianym:

### I.

### Na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Prezesom i wiceprezesom Dyrekcji, którzy dotychczas pobierali uposażenia pewnej klasy rangi względnie pewnej kategorji płac:

a) płacę stopnia pierwszego (1), o ile pobierali płace IV rangi (kategorji),

b) płace stopnia drugiego (2), o ile pobierali płace V rangi (katogorji).

### Na obszarze b. zaboru Rosyjskiego.

A. We wszystkich Dyrekcjach (wydziałach, oddziałach i inspekcjach) oraz urzędach służby wykonawczej (liniowej):

a) Dyrektorom wydziałów . . . . . . . . . . . stopnia 3

b) wicedyrektorom wydziałów, naczelnikom oddziałów (inspekcji) . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 4

c) naczelnikom działu I kl. (działy tech. i specjalne zastępcom naczelników oddziałów (inspekcji) . . . . . . . . „ 5
d) naczelnikom działów II kl. (inne działy) pomocnikom naczelników działu I kl. . . . . . . . . . . . . . „ 6
e) pomocnikom naczelników działu II kl. st. referentom, kierownikom rachub w oddziałach (inspekcji) st. technikom . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 7
f) referentom, st. rachmistrzom, sekretarzom w oddziałach (inspekcji), technikom, starszym rysownikom . . . . „ 8
g) pomocnikom referentów, rachmistrzom, pomocnikom sekretarzy w oddziałach (inspekcji) rysownikom I kl. . . . „ 9
h) st. kancelistom, dziennikarzom, archiwistom, rysownikom II kl., introligatorom . . . . . . . . . . . . „ 10
i) kancelistom I kl., maszynistkom I kl. . . . . . . „ 11
j) kancelistom II kl., maszynistkom II kl., starszym woźnym . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 12
l) woźnym, odźwiernym. . . . . . . . . . . . . . „ 13
m) pomocnikom woźnych, praczkom, pielęgniarkom . „ 14

B. W wydziałach dyrekcyjnych:

a) lekarzom naczelnym, szefom kancelarji, radcom prawnym, inspektorom-kontrolerom w wydziale drogowym . . stopnia 4
b) zastępcom naczelnych lekarzy, lekarzom oddziałowym, kierownikom kasy przezorności, kierownikom działu wojskowego, inspektorom szkolnym, kasjerom głównym, starszym rewizorom-instruktorom w wydziale finansowym, starszym rewizorom ruchu, inżynierom do szczególnych zleceń przy prezesie . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 5
c) pomocnikom lekarzy oddziałowych, pomocnikom kasjerów głównych, rewizorom dochodów, kierownikom odbioru dostaw i st. kontrolerom w wydziale zasobów, starszym inżynierom, architektom, inżynierom do szczególnych zleceń w wydziale mechanicznym, komisarzom do nadzoru naprawy taboru, rewizorom ruchu w wydziale kolei dojazdowych . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 6
d) mierniczym (geometrom), prowizorom, rewizorom kasowym w wydziale finansowym, zarządzającym drukarnią, kontrolerom zasobowym, starszym dyspozytorom ruchu, inżynierom, budowniczym, konstruktorom, zarządzającym rysownią, starszym maszynistom instruktorom, starszym agentom technicznym, kontrolerom magazynowym i kasjerom wydziału kolei dojazdowych. . . . . . . . . . . . . . „ 7
e) intendentom szpitala, kasjerom-płatnikom i archiwistom dokumentów płatniczych w wydziale finansowym, starszym taksatorom, kontrolerom biletów, intendentom, dyspozytorom ruchu, kontrolerom biegu pociągów, zarządzającym magazynem towarów zaległych, kontrolerem korespondencji telegraficznej, pomocnikom kasjera wydziału kolei dojazdowych, kontrolerom robót i kontrolerom inwentarza wydziału kolei dojazdowych . . . . . . . . . . . . . . „ 8
f) felczerom, kasjerom-poborcom wydziału finansowego, taksatorom, wykonawcom biletów. . . . . . . . . „ 9

g) magazynierom druków i ekspedjentom drukarni w wydziale zasobów i dochodów . . . . . . . . . . . stopnia 10
h) gospodyniom szpitala, akuszerkom . . . . . . . „ 12
i) sanitarjuszkom . . . . . . . . . . . . . . . „ 13

C. W oddziałach (inspekcjach) i urzędach wykonawczych (linja):

a) naczelnikom warsztatów głównych . . . . . . . stopnia 4
b) naczelnikom centralnych mngazynów zasobów, rewizorom ruchu I kl., zawiadowcy stacji Warszawa-główna, zarządzającemu stacją miejską Warszawa, zastępcom naczelnika warsztatów głównych, naczelnikom warsztatów centralnych, naczelnikom depot głównego, naczelnikom depot wagonowego, naczelnikom odcinka drogowego kl. I, naczelnikom warsztatu elektrotechnicznego centralnego, zarządzającemu kl. I kolei dojazdowych . . . . . . . . . . . . „ 5
c) rewizorom zasobów, zarządzającym magazynem zasobów kl. I, rewizorom ruchu II kl., zawiadowcom stacji kl. I, kontrolerom przewozów, zarządzającym stacją miejską, zastępcy zarządzającego stacją miejską Warszawa, ekspedytorom stacji kl. I, naczelnikom agentury celnej, zastępcom naczelnika warsztatów centrelnych, pomocnikom naczelnika warsztatów głównych i centralnych, zastępcom naczelnika depot głównego, naczelnikom depot średniego, zawiadowcom oddziału I kl. w warsztatach, naczelnikom odcinka drogowego kl. II, zastępcom naczelnika odcinka drogowego kl. I, architektom i starszym inżynierom w oddziałach (inspekcji), naczelnikom odcinka elektrotechnicznego, zastępcom naczelnika warsztatu elektrotechnicznego centralnego, zarządzającemu koleją kl. II oraz kierownikom drogowym trakcji i ruchu kolei dojazdowych . . . . . . stopnia 6
d) zarządzającym magazynem zasobów kl. II, pomocnikom zarządzającego magazynem zasobów kl. I, starszym dyspozytorom ruchu w oddziale (inspekcji), zastępcom zawiadowcy stacji kl. I, zawiadowcom stacji kl. II, zastępcom ekspedytora stacji kl. I, starszym kasjerom towarowym, zarządzającemu kasami biletowemi Warszawa główna, ekspedytorowi bagażowemu Warszawa główna. starszym deklarantom agentury celnej, nadzorców magazynów celnych, pomocnikom naczelnika depot głównego i średniego, naczelnikom depot zwrotnego, rewizorom oddziału mechanicznego (inspekcji), buchalterom w warsztatach, zawiadowcom oddziału II kl. w warsztatach, pomocnikom zawiadowcy oddziału I kl. w warsztatach, maszynistom-instruktorom w oddziele (inspekcji), inżynierom w oddziele (inspekcji), zastępcom naczelnika odcinka drogowego kl. II, starszym nadzorcom drogowym i nadzorcom drogowym I kl. zastępcom naczelnika odcinka elektrotechnicznego, starszym mechanikom, rewizorom elektrowni oraz następującym pracownikom kolei dojazdowych: zarządzającym koleją kl. III rewizorom ruchu, zawiadowcom warsztatów kl. I, zawiadowcom parowozowni kl. I, zarządzającym magazynem, buchalterom . . . „ 7

e) kontrolerom magazynu zasobów kl. I, pomocnikom zarządzającego magazynem zasobów kl. II, zarządzającym magazynem zasobów kl. III, dyspozytorom ruchu w oddziale (inspekcji), pomocnikom zawiadowcy stacji kl. I, zastępcom zawiadowcy stacji kl. II, zawiadowcom stacji kl. III, zastępcom ekspedytora stacji kl. II, kasjerom towarowym, deklarantom agentury celnej, kontrolerom robót fizycznych w magazynie celnym, monterom parowozowym, starszym rewidentom taboru, kontrolerom inwentarza w służbie mechanicznej, dyżurnym depot I kl., rewidentom wag, agentom technicznym, pomocnikom zawiadowcy oddziału warsztatowego II kl., zastępcom buchaltera w warsztatach, maszynistom parowozowym (etatowym), nadzorcom drogowym II kl., rządcom gmachu, nadzorcom mostowym I kl., magazynierom I kl. w odcinkach drogowych, mechanikom telegrafu, zarządzającym stacją telegraficzną kl. I, dozorcom telegrafu, zawiadowcom elektrowni, oraz następującym pracownikom kolei dojazdowych: zawiadowcom parowozowni kl. II, pomocnikom zawiadowcy parowozowni kl. I, zawiadowcom warsztatów kl. II, pomocnikom zawiadowcy warsztatów kl. I, mechanikom telegrafu, zawiadowcom stacji kl. I, kontrolerom pociągów . . . . . . . . . . . . . . . . . . stopnia 8

f) kontrolerom magazynu zasobów II kl., pomocnikom zarządzającego magazynem zasobów kl. III, ekspedytorom centralnego magazynu zasobów, magazynierom działów w magazynach zasobów, zawiadowcom stacji kl. IV, pomocnikom zawiadowców stacji kl. II, sekretarzom zawiadowcy stacji kl. I, kontrolerom biegu wagonów, dyspozytorom drużyn konduktorskich I kl., nadkonduktorom I kl., kasjerom biletowym i bagażowym, zdawczym, informatorom, pomocnikom deklaranta, pomocnikom kasjera towarowego, magazynierom w służbie przewozowo-taryfowej, zastępcom maszynisty parowozowego, maszynistom stałych maszyn w warsztatach, rewidentom wagonów I kl., majstrom wag, elektromonterom w służbie mechanicznej i elektrotechnicznej, dyżurnym depot II kl., ekspedytorom warsztatowym, nadzorcom drogowym III kl., zastępcom nadzorcy drogowego, pomocnikom rządcy gmachu, nadzorcom mostowym II kl., sekretarzom odcinka drogowego, magazynierom II kl., odcinka drogowego, zarządzającym stacją telegraficzną II kl. starszym telegrafistom, pomocnikom dozorcy talegrafu, maszynistom elektrowni kl. I, starszym zegarmistrzom oraz następującym pracownikom kolei dojazdowych: pomocnikom mechanika telefonów, zawiadowcom stacji kl. II, starszym pomocnikom stacji kl. I, kasjerom towarowym, maszynistom parowozowym . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 9

g) rozdawcom matarjałów w magazynach zasobów kl. I i II, pomocnikom zawiadowcy stacji kl. III, sekretarzom zawiadowcy stacji kl. II, dyspozytorom drużyn konduktorskich II kl., konduktorom bagażowym I kl., nadkonduktorom II kl., pomocnikom kasjera biletowego i bagażowego, wagowym, rewidentom wagonów II kl., maszynistom elektrowni i gazowni, maszynistom stałych maszyn w de-

pot, pomocnikom maszynistów parowozowych, kontrolerom marek, kontrolerom wagonów, szoferom, magazynierom w warsztatach i depot, torowym, pomocnikom magazyniera w odcinku drogowym, starszym telefonistom, telegrafistom I kl., pomocnikom elektromontera, maszynistom elektrowni kl. II, zegarmistrzom, oraz następującym pracownikom kolei dojazdowych: zastępcom maszynisty parowozowego, zawiadowcom stacji kl. III, pomocnikom zawiadowcy stacji kl. I i II, zarządzającym przeładunkiem . . . . . . . . . . . stopnia 10

h) pomocnikom zawiadowcy stacji kl. IV, konduktorom bagażowym II kl., konduktorom I kl. ustawiaczom, pomocnikom dyspozytorów drużyn konduktorskich, starszym zwrotniczym, przodownikom I kl., telefonistom, telegrafistom II kl., pomocnikom maszynistów parowozowych kolei dojazdowych, zawiadowcom przystanku kolei dojazdowych . . „ 11

i) zwrotniczym, spinaczom, bileterom, sygnalistom, pilotom, konduktorom II kl., hamulcowym I kl., starszym portjerom w warsztacie, palaczom pociągowym, dozorcom placu, dozorcom straży ogniowej, przewodnikom II kl., dozorcom pompy mostowej kolei dojazdowych . . . . . . . . „ 12

j) hamulcowym II kl., palaczom pomp, gazowni, elektrowni i stałych kotłów, dróżnikom, ogrzewaczom wagonów, przewodnikom, dozorcom pomp ręcznych kolei dojazdowych . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 13

k) rzemieślnikom dziennie płatnym pełniącym stale służbę kierowników partji . . . . . . . . . . . . . . „ 9
innym rzemieślnikom . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 10 i 11
w miarę ich kwalifikacji

m) starszym robotnikom kwalifikowanym . . . . . . „ 12

n) robotnikom kwalifikowanym . . . . . . . . . . „ 13

o) robotnikom niekwalifikowanym ponad 4 lat służby w kolejnictwie. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 14

p) robotnikom niekwalifikowanym do 4 lat służby w kolejnictwie. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 15

## D) W Dyrekcji i Oddziałach Budowy.

a) Naczelnikom wydziałów dyrekcyjnych i naczelnikom oddziałów kl. I . . . . . . . . . . . . . . . . „ 3

b) zastępcom naczelników wydziałów, kierownikom samodzielnych biur, naczelnikom oddziałów kl. II, zastępcom naczelnika oddziału kl. I. . . . . . . . . . . . . . . „ 4

c) zastępcom kierowników samodzielnych biur, kierownikom działów I kl., naczelnikom odcinka kl. I . . . . . „ 5

d) kierownikom działów II kl., starszym inżynierom, starszym mierniczym, pełnomocnikom dla spraw gruntowych, kierownikom ruchu, naczelnikom odcinka kl. II. . . „ 6

e) inżynierom, starszym technikom, mierniczym, kontrolerom ruchu i telegrafu, odbiorcom materjałów, referentom, pomocnikom naczelnika odcinka, nadzorcom robót I kl., kierownikom rachuby w oddziałach . . . . . . . . . „ 7

f) technikom, starszym rachmistrzom, kasjerom, pomocnikom referenta, magazynierom składu centralnego, nadzorcom robót II kl . . . . . . . . . . . . . . . . . stopnia 8

g) rysownikom, rachmistrzom, kontrolerom płacy, magazynierom . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 9

h) starszym kancelistom, dziennikarzom, archiwistom . „ 10

i) kancelistom I kl., maszynistom I kl . . . . . . . „ 11

j) maszynistom II kl., kancelistom II kl, starszym woźnym . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 12

k) woźnym . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 13

II.

**Na obszarze byłego zaboru austrjackiego.**

A. Urzędnikom w Oddziale Budowy we Lwowie, którzy dotychczas pobierali uposażenie wedle pewnej klasy rangi, ustalonej dla byłych austrjackich urzędników państwowych:

a) dyrektorowi (V klasa rangi) . . . . . . . . . . . . stopnia 2

b) wicedyrektorowi i uzędnikowi VI klasy rangi . . . „ 3

c) urzędnikom VII klasy rangi . . . . . . . . . . . „ 4

d) „ VIII „ „ . . . . . . . . . . . . „ 5

e) „ IX „ „ . . . . . . . . . . . . „ 6

f) „ X „ „ . . . . . . . . . . . . „ 7

g) „ XI „ „ . . . . . . . . . . . . „ 8

Urzędnicy b. austrjackich kolei państwowych oraz funkcjonarjusze niżsi, którzy dotychczas pobierali uposażenie według zasad ustalonych dla funkcjonarjuszy Wydziału Krajowego będą pobierali płacę stopnia ustanowionego dla pracowników kolejowych w rozdziale pod II B.

B) Urzędnikom b. austrjackich kolei państwowych statutu I, IIa, IIb i III, którzy dotychczas pobierali uposażenie pewnej klasy służbowej:

a) Naczelnikom Wydziałów IV i V klasy służbowej . stopnia 3

b) „ „ VI „ „ . „ 4

c) Urzędnikom V i VI klasy służbowej, mianowanym na następujące systemizowane stanowiska:

zastępcy naczelnika wydziału, kasjera Dyrekcji, kontrolera służby wykonawczej, rewizora kasowego, kontrolera kasy, kierownika działu w Wydziale, naczelnika lub zastępcy naczelnika Sekcji Utrzymania Kolei, Zarządu parowozowni, Zarządu warsztatów, Zarządu magazynu materjałowego, Urzędu ruchu Kierownika oddziału warsztatowego w Zarządzie warsztatów i w zarządzie parowozowni, naczelnika biura rachunkowego w zarządzie warsztatów i parowozowni, naczelnika magazynu towarowego przy urzędzie ruchu, kasjera stacyjnego przy urzędzie ruchu . stopnia 4

d) innym urzędnikom V klasy służbowej . . . . . . . stopnia 4
e) „ „ VI „ „ oraz
urzędnikom VII „ „ . . . . . . . „ 5
f) „ VIII „ „ . . . . . . . „ 6
g) „ IX „ „ . . . . . . . „ 7
h) „ X „ „ . . . . . . . „ 8
j) kandydatom na urzędnika (aspirantom) . . . . . . . „ 9

C. Podurzędnikom i służbie:

a) maszynomistrzom, werkmistrzom i kierownikom parowozów, pełniącym stale służbę maszynistów-instruktorów, rewizorom wagonów . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 7

b) wozomistrzom, pełniącym stale służbę nadzorczą nad wozomistrzami, rewizorom pociągów, stacjomistrzom pełniącym służbę zawiadowców stacji względnie samodzielnych kasjerów stacyjnych lub towarowych oraz dyżurnych przy urzędach ruchu, ekspedjentom kancelaryjnym pełniącym służbę kierowników kancelarji w Dyrekcjach lub urzędach wykonawczych, maszynistom parowozowym . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 8

c) maszynistom stałych maszyn, innym ekspedjentom kancelaryjnym i stacjomistrzom, kancelistom, wozomistrzom, kierownikom warsztatów (starszym majstrom), kolejomistrzom, mostomistrzom, rządcom gmachów, sygnałomistrzom, mistrzom oświetlenia, magazynomistrzom, starszym konduktorom, placmistrzom, drukarzom (zecerom), zastępcom maszynistów parowozowych, majstrom o ile pełnią służbę kierowników partji . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 9

d) dozorcom wozów, ślusarzom sygnałowym, ślusarzom mostowym, dozorcom oświetlenia o ile są rzemieślnikami, dozorcom pomp i maszyn, o ile są rzemieślnikami, podmajstrom, konduktorom pełniącym służbę kierownika pociągów, konduktorom manipulacyjnym, dozorcom stacji, dozorcom magazynów, pomocnikom kancelaryjnym, lampistom i ile są rzemieślnikami, nadzorcom przetaczania . . . . . . . . . . . . . . „ 10

e) konduktorom rewizyjnym, starszym przetokowym, spisywaczom ceduł i wozów, starszym palaczom i palaczom, kontrolerom zwrotnic, blokowym stawidłowym . . . . . . . . . „ 11

f) portjerom, konduktorom z jednym egzaminem, pomocnikom wrsztatowym, przetokowym, zwrotniczym, blokowym, torowym, sługom magazynowym, sługom stacyjnym, dozorcom budynków, stróżom, woźnym z płacą 1200 kor. rocznie i więcej . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . stopnia 12

g) woźnym z płacą poniżej 1200 koron rocznie, dróżnikom „ 13

D. Oficjantkom . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 9

E. Służbie pomocniczej i robotnikom:

a) manipulantkom pełniącym służbę samodzielnych kasjerek biletowych lub bagażowych . . . . . . . . . . . . . stopnia 10

b) innym manipulantkom, djurnistom, pisarzom kancelaryjnym i telegrafistkom . . . . . . . . . . . . . . . . „ 11

c) pomocnikom podurzędników . . . . . . . . . . . . . „ 10

d) pomocniczej służbie, z wyjątkiem pomocników maszynistów parowozowych . . . . . . . . . . . . . . . . . . stopnia 13
e) pomocnikom maszynistów parowozowych . . . . . „ 10
f) rzemieślnikom pełniącym stale służbę kierowników partji . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 9
g) innym rzemieślnikom w miarę ich kwalifikacji . . . 10 lub 11
h) robotnikom pełniącym służbę kwalifikowaną z egzaminem wstępnym . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 13
i) robotnikom niekwalifikowanym ponad 4 lat służby w kolejnictwie . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 14
j) robotnikom niekwalifikowany do 4 lat służby w kolejnictwie . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 15

## III.

## Na obszarze b. zaboru pruskiego.

A. Urzędnikom, którzy dotychczas pobierali uposażenie wedle pewnej klasy płac:

a) radcom etatowym . . . . . . . . . . . . . . . stopnia 2
b) decernentom 6 klasy płac, pełniącym służbę dyrektorów wydziałów. . . . : . . . . . . . . . . . . . . . „ 3
c) innym decernentom 6 i 7 klasy płac, naczelnikom urzędów 7 klasy płac . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 4
Urzędnicy byłych austrjackich kolei państwowych, którzy przeszli do służby kolejowej w byłym zaborze pruskim na stanowisko decernenta pobierać będą tylko wówczas płacę 4 stopnia, jeżeli pobierali w Małopolsce płacę co najmniej VI klasy służbowej.
d) innym decernentom i naczelnikom urzędów, naczelnikom oddziałów w warsztatach, starszym miernikom jako kierownikom działu, dyrektorom rachunkowym . . . . . . . „ 5
e) inżynierom ruchu, starszym kontrolerom ruchu i obrotu handlowego, starszym kontrolerom technicznym, starszym miernikom, naczelnikom biur dyrekcyjnych, rendantom kasy głównej . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 6
f) starszym sekretarzom technicznym i nietechnicznym, miernikom, głównym kasjerom, kontrolerom ruchu i obrotu handlowego, kontrolerom technicznym, naczelnikom stacji kl. I. starszym nadzorcom torów, starszym naczelnikom ekspedycji towarowych, starszym naczelnikom kas, naczelnikom parowozowni, naczelnikom składnic materjałowych kl. I. . . . . . „ 7
g) sekretarzom technicznym i nietechnicznym, naczelnikom stacji kl. II, nadzorcom torów kl. I, naczelnikom ekspedycji towarowej, naczelnikom kas, werkmistrzom, naczelnikom składnic materjałowych kl. II, maszynistom parowozowym, o ile zostali mianowani kierownikami parowozów wedle ordynacji pruskiej . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 8
h) asystentom, naczelnikom kancelarji głównej, zawiadowcom stacji kl. III, nadzorcom torów 2 kl., zawiadowcom składnicy materjałowej, innym maszynistom parowozowym, kierow-

nikom pociągów, podmistrzom, wozomistrzom, starszym stawidłowym . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . stopnia 9.

i) podasystentom, zawiadowcom stacji kl. IV, naddozorcom przetokowym, starszym konduktorom pociągowym z egzaminem na kierownika pociągów, mistrzom ładowniczym, maszynistom, ślusarzom stawidłowym, dozorcom wagonów (rzemieślnikom), palaczom parowozowni (rzemieślnikom), dozorcom telegrafów (rzemieślnikom) . . . . . . . . . . . . . . . . „ 10

j) pomocnikom kolejowym, kierownikom przetaczania, konduktorom pociągowym, przodownikom, torowym, konduktorom ładowniczym, starszym konduktorom stacyjnym . . . . „ 11

k) konduktorom stacyjnym, dozorcom żórawi, palaczom, starszym woźnym . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 12

l) woźnym, dróżnikom . . . . . . . . . . . . . . . . „ 13

B) Rzemieślnikom i robotnikom:

a) rzemieślnikom pełniącym stale służbę kierowników partji . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . „ 9

b) innym rzemieślnikom . . . . . . . . . . . . . . . . „ 10 i 11
w miarę ich kwalifikacji

c) robotnikom kwalifikowanym. . . . . . . . . . . . . „ 13

d) „ nie „ ponad 4 lata służby w kolejnictwie . . . . . . . . . „ 14

e) — „ „ „ do 4 lat służby w kolejnictwie . . . . . . . . . „ 15

**Art. 2.** Wszelkie dodatki funkcyjne, z wyjątkiem dodatków funkcyjnych pobieranych dotąd przez prezesów i wiceprezesów Dyrekcji, znosi się z dniem wejścia w życie ustawy o uposażeniu pracowników kolejowych

Prezydent Ministrów:

*Witos*

Minister Skarbu:

*W. Grabski*

Minister Kolei Żelaznych:

*K. Bartel*

## IV.

## ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW.

z dnia 5 sierpnia 1920 r.

**w sprawie djet i kosztów podróży pracowników kolejowych.**

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. Ustaw № 65 poz. 430 zarządza się co następuje:

**Art. 1.** Pracownikom kolejowym etatowym i nieetatowym przyznaje się:

I) W razie podróży służbowych (komisyjnych) delegacji lub substytucji do miejscowości leżących poza zwykłem ich miejscem służbowem:

a) djety dzienne,

b) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem lub podwodami,

II) W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe:

a) djety dzienne dla pracownika, jego żony i dzieci,

b) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem i podróży kołowej pracownika, jego żony i dzieci oraz jednego (jednej) sługi,

c) ryczałt na pokrycie kosztów przesiedlenia.

## I. DJETY.

**Art. 2.** Normalne djety dzienne wynoszą w razie podróży służbowych w obrębie Państwa:

| | | |
|---|---|---|
| w 1 stopniu płacy | 70 | Mk. |
| „ 2 „ „ | 70 | „ |
| „ 3 „ „ | 60 | „ |
| „ 4 „ „ | 50 | „ |
| „ 5 „ „ | 40 | „ |
| „ 6 „ „ | 40 | „ |
| „ 7 „ „ | 35 | „ |
| „ 8 „ „ | 35 | „ |
| „ 9 „ „ | 35 | „ |
| „ 10 „ „ | 24 | „ |
| „ 11 „ „ | 24 | „ |
| „ 12 „ „ | 24 | „ |
| „ 13 „ „ | 24 | „ |
| „ 14 „ „ | 20 | „ |
| „ 15 „ „ | 20 | „ |

Za podróż służbową uważa się każdą podróż, którą się przedsiębierze na ogólny lub osobny rozkaz służbowy.

Pracownikom kolei państwowych niezaliczonym do żadnego stopnia płacy należą się djety według tego stopnia płacy, któremu odpowiada ich wynagrodzenie. W wypadkach wątpliwych bierze się za podstawę obliczenia uposażenie tego stopnia płacy, do którego wysokość uposażenia pracownika najbardziej się zbliża.

Wysokość djet w razie podróży poza granicami Państwa normują osobne przepisy.

Jeżeli spowodowany podróżą służbową pobyt w tej samej miejscowości trwa dłużej niż 21 dni, to oznaczone powyżej djety zmniejszają się począwszy od 22 dnia o 25%.

W wyjątkowych wypadkach może Minister Kolei za zgodą Ministra Skarbu zezwolić na pobór pełnych djet, jednak nie dłużej jak na dalszy okres 42 dni.

**Art. 3.** Na czas pobierania dodatku drożyźnianego pracownicy kolejowi otrzymywać będą uzupełnienie djet normalnych.

Uzupełnienie to wynosi w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przy podróżach służbowych i przeniesieniach do miejscowości leżących na ziemiach b. zaboru austryjackiego i rosyjskiego 150%, a na ziemiach b. zaborn pruskiego 120% djet normalnych, względnie zmniejszonych.

W przyszłości będzie się zwiększać lub zmniejszać to uzupełnienie równorzędnie ze zmianą mnożnika dla miasta Warszawy i Poznania po myśli postanowień o zmianie mnożnika dla oznaczenia dodatku drożyźnianego, zawartych w ustawie o uposażeniu pracowników kolejowych.

Ułamki marek poniżej 50 fen. nie bierze się w rachubę, zaś od 50 fen. zaokrągla się na pełną markę.

W załączonej tabeli uwidoczniono wysokość djet normalnych i zmniejszonych wraz z obecnem uzupełnieniem.

| W STOPNIACH PŁACY | Wysokość djet normalnych i zmniejszonych wraz z uzupełnieniem 150% względnie 120% | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Djety normalne | | | | | Djety zmniejszone | | | | |
| | Wysokość djet normalnych | Uzupełnienie 150% | Razem | Uzupełnienie 120% | Razem | Wysokość djet zmniejsz. | Uzupełnienie 150% | Razem | Uzupełnienie 120% | Razem |
| 1 i 2 | 70 | 105 | 175 | 84 | 154 | 52,50 | 78,75 | 131 | 63 | 116 |
| 3 | 60 | 90 | 150 | 72 | 132 | 45 | 67,50 | 113 | 54 | 99 |
| 4 | 50 | 75 | 125 | 60 | 110 | 37,50 | 56,25 | 94 | 45 | 83 |
| 5 i 6 | 40 | 60 | 100 | 48 | 88 | 30 | 45 | 75 | 36 | 66 |
| 7, 8, 9 | 35 | 52,50 | 88 | 42 | 77 | 26,25 | 39,37 | 66 | 31,50 | 58 |
| 10, 11, 12, 13 | 24 | 36 | 60 | 28,80 | 53 | 18 | 27 | 45 | 21,60 | 40 |
| 14, 15 | 20 | 30 | 50 | 24 | 44 | 15 | 22,50 | 38 | 18 | 33 |

**Art. 4.** Jednostką obliczania djet jest 24 godzinny przeciąg czasu liczący się zawsze od 12 godziny w nocy.

Za przeciąg czasu krótszy niż 24 godziny, należy się djeta, jeżeli cała czynność służbowa łącznie z podróżą trwała najmniej 6 godzin.

Djety należą się pracownikom kolejowym także za niedziele i święta, przypadające w czasie trwania czynnej podróży służbowej.

Jeżeli pracownik w czasie delegacji (podróży komisyjnej) poza swem miejscem służbowem zachoruje bez własnej winy, a choroba zostanie stwierdzona świadectwem lekarskiem, należą mu się djety za cały czas trwania choroby aż do chwili powrotu do miejsca służbowego.

Pracownikowi będącemu na substytucji lub delegacji za djetami, należy się za podróże służbowe odbyte po za miejscem substytucji lub delegacji zwrot kosztów podróży oraz połowa djet, o ile cała czynność służbowa trwa conajmniej 6 godzin.

## II. WYDATKI NA DOROŻKI, TRAMWAJE I TRAGARZY.

**Art. 5.** Koszta podróży obejmują wydatki na dojazdy z dworca i na dworzec kolejowy, względnie z przystani i do przystani, zwrot kosztów przewozu bagażu podróżnego oraz wydatki na tragarzy.

W razie podróży służbowych wydaje się pracownikom kolejowym karty wolnej jazdy po własnych linjach kolejowych lub okrętowych, a w razie możności także karty wolnej jazdy obcemi kolejami i parowcami.

W braku kart wolnej jazdy zwraca się należytości, faktycznie uiszczone w czasie podróży służbowej za jazdę kolejami lub parowcami w klasie odpowiadającej po myśli obowiązujących przepisów stanowisku służbowemu pracownika.

Wydatki na dorożki z dworca i na dworzec, z przystani do przystani zwraca się wedle obowiązującej taryfy, wydanej przez właściwą władzę.

Zwrot poniesionych i udowodnionych kosztów przewozu bagażu podróżnego koleją o wadze do 80 kg., należy się pracownikowi o ile czynność służbowa łącznie z podróżą trwa dłużej niż 6 dni. Wyjątkowo można przyznać zwrot kosztów przewozu o większej wadze, jeżeli do wykonania czynności komisyjnych potrzebnem było zabranie większej ilości aktów lub innych przedmiotów, koniecznych do przeprowadzenia czynności komisyjnych i o ile okoliczność tę stwierdzi władza zarządzająca komisją.

Wydatki na tragarzy zwraca się w kwocie faktycznie wydanej, ale tylko wówczas, gdy pracownikowi przysługuje prawo przewozu bagażu i nie wyżej jak 10 mk. za usługę tragarza przy przejeździe i wyjeździe w jednej miejscowości.

Przy podróży kołowej przyznaje się pracownikowi koszta wedle taryfy obowiązującej w każdym powiecie dla podwód, dostarczanych w razie podróży służbowych urzędnikom państwowym.

W razie stwierdzonej niemożliwości dostarczenia podwód zwraca się koszta podróży w faktycznie wydanej kwocie, o ile ona odpowiada praktykowanym w danem miejscu cenom najmu i wysokość jej należycie została stwierdzona.

Za czynności komisyjne w miejscowościach położonych w odległości poniżej 2 km. od siedziby urzędowej nie należą się żadne koszta podróży.

Przy komisjach miejscowych mających ponad 50000 mieszkańców można użyć dorożki, o ile odległość punktu komisyjnego od urzędu, względnie mieszkania, wynosi więcej jak 2 km.

Przy podróżach wspólnych zalicza należność za dorożkę tudzież podróż kołową zawsze pracownik posiadający uposażenie wyższego stopnia płacy.

Wyjątek stanowią tylko miasta mające ponad 50,000 mieszkańców, gdzie każdy pracownik zalicza osobno należytość za przejazd do dworca kolejowego i z powrotem.

W miejscowościach gdzie kursują tramwaje mogą zaliczyć pracownicy kolejowi od I (pierwszego) do 5 (piątego) stopnia płacy włącznie, przy podróżach służbowych wydatki na dorożkę, inni pracownicy wydatki na tramwaje.

Przy komisjach, których czynność zasadza się na obchodzeniu parcel (np. przeszkodach elementarnych, komisjach reambulacyjnych kolejowych, komisjach wywłaszczeniowych i granicznych i t. p.) zalicza się za każdą godzinę stwierdzonego chodu 4 kilometry jazdy, które opłaca się

według taryfy obowiązującej w danej miejscowości dla podwód dostarczonych w razie podróży służbowych funkcjonarjuszów państwowych.

Emerytom, w razie użycia ich w jakiej czynności komisyjnej lub służbowej należą się koszta podróży analogiczne do czynnych pracowników kolejowych. Djety przyznaje się im wedle wysokości uposażeń pobieranych w chwili przejścia na emeryturę.

Pracownicy kontraktowi pobierają należytość i za podróże służbowe, według umowy z nimi zawartej, stosownie do przyznanego im wynagrodzenia; należytości te nie mogą jednak przewyższać kwot przypadających pracownikom kolejowym.

**Art. 6.** Do miejsca czynności komisyjnych należy zdążać bez żadnej przerwy i to bez względu na odległość.

Rozpoczętej komisji nie wolno przerywać, tylko z ważnych przyczyn, które muszą być szczegółowo umotywowane.

Pracownicy kolejowi, odbywający podróże służbowe mają używać takich środków przewozu, które nie powodując niepotrzebnej zwłoki w osiągnięciu celu podróży połączone są z najmniejszemi kosztami dla Skarbu Państwa.

## III. ODSZKODOWANIE ZA PRZENIESIENIE.

**Art. 7.** Pracownicy kolejowi przeniesieni ze względów służbowych do innych miejscowości otrzymują na pokrycie kosztów przesiedlenia ryczałt. Ryczałt ten wynosi przy przesiedleniu:

I) z mieszkania prywatnego do prywatnego:

a) dla pracowników samotnych 75% jednomiesięcznego uposażenia,

b) dla utrzymujących do 4 członków rodziny 75% dwumiesięcznego uposażenia,

c) dla utrzymujących więcej niż 4 członków rodziny 75% trzechmiesięcznego uposażenia (płacy zasadniczej łącznie z dodatkami drożyźnianemi, za wysługę lat i wyższe studja).

2) Z mieszkania prywatnego do skarbowego lub odwrotnie ¾ (trzy czwarte) należytości wymienionych pod I.

3) Z mieszkania skarbowego do skarbowego połowę należytości pod I.

Które osoby mają być zaliczone w poczet członków rodziny pracownika kolejowego, określają postanowienia o dodatku drożyźnianym, zawarte w ustawie o uposażeniu pracowników kolejowych.

Przy przeniesieniu z okazji nominacji miarodajne jest uposażenie osiągnięte w drodze awansu.

Przy przeniesieniu z miejscowości, zaliczonych do różnych klas drożyźnianych miarodajny jest dodatek drożyźniany dla miejscowości klasy wyższej.

Oprócz tego ryczałtu należą się przy przeniesieniu djety dzienne dla pracownika kolejowego, a także dla jego żony i dzieci, za czas koniecznej podróży.

Dla żony pracownika należą się djety w wysokości 75%, zaś dla jego dzieci w wysokości 50% wymiaru ustalonego w art. 2 i 3.

O ile przy przesiedleniu musiano użyć drogi kołowej, może pracownik zaliczyć dla każdych 3 osób jedną podwodę. Na linjach polskich kolei państwowych mają wszyscy pracownicy kolejowi we wszystkich wypadkach przesiedlenia się w służbie, prawo do bezpłatnej jazdy dla

siebie samych, swych rodzin i sługi, oraz prawo bezpłatnego przewozu swych sprzętów domowych.

W razie przewozu na obcych linjach kolejowych należy się pracownikowi, o ile nie ma prawa do uzyskania ulg przewozowych, zwrot faktycznie uiszczonych kosztów przewozu i ceny biletu wedle klasy należącej się mu w myśl odnośnych przepisów.

Pracownikowi żonatemu można dopiero wówczas przyznać pełne koszta przeniesienia, jeżeli dostarczy dowodu zameldowania rodziny w nowem miejscu służbowem. Jeżeli pracownik przesiedla się sam, przyznaje się koszta ustalone dla samotnego.

Dla pracowników niezaliczonych do żadnego stopnia płacy określa się ryczałt w wysokości uposażenia tego stopnia, dla którego się określa wysokość djet (art. 2 niniejszego rozporządzenia).

**Art. 8.** W wyjątkowych wypadkach Minister kolei może za zgodą Ministra Skarbu przyznać pracownikom kolejowym tytułem zwrotu kosztów przesiedlenia rzeczywiście poniesione wydatki, o ile będą one należycie udokumentowane.

**Art. 9.** Wszelkie rachunki kosztów podróży mają być przedkładane z końcem tego miesiąca, w którym przedsięwzięto podróż służbową. Za podróże dokonane w ciągu miesiąca kalendarzowego ma być przedłożone z reguły tylko jeden rachunek podróży.

Każdy rachunek kosztów podróży ma zawierać opis podróży i czynności służbowych i winien być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej delegacją, lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającej konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych, tudzież wykonanie poruczonej czynności.

Pracownikowi, wyjeżdżającemu na komisje, może być udzielona zaliczka w wysokości najwyżej $^2/_3$ części przypuszczalnych kosztów podróży. — Przeciw odmowie przyznania policzonych w rachunku należytości komisyjnych może być wniesione w ciągu 14 dni przedstawienie do władzy II instancji, względnie władzy centralnej, która rozstrzyga ostatecznie.

**Art. 10.** Djety mają służyć na pokrycie wszystkich wydatków, za które po myśli niniejszego rozporządzenia nie służy prawo zwrotu.

## IV. RYCZAŁT NA WYJAZDY.

**Art. 11.** Pracownikom kolejowym, których czynności służbowe wymagają częstego wyjazdu, Minister Kolei może za zgodą Ministra Skarbu przyznać zamiast djet stały ryczałt.

Ryczałt ten wypłaca się co miesiąc z dołu wraz z uposażeniem.

Pracownikom pobierającym ryczałt, należą się djety za delegację tylko wtedy, gdy wyjeżdżają poza okręg urzędowy, na który przyznano im ryczałt.

W razie urlopu, choroby lub przemijającego innego zatrudnienia, zostawia się ryczałt na wyjazdy przez przeciąg 14 dni, licząc od początku nieobecności, poczem wstrzymuje się dalszą wypłatę ryczałtu, a odpowiednia kwota przypada zastępcy, o ile ten za tę samą czynność nie pobiera djet.

Jeżeli pracownicy pobierający ryczałt otrzymują djety za wyjazdy poza okręg, na który przyznano im ryczałt, pozostawia się im ryczałt

przez pierwsze 3 dni poboru djet, względnie delegacji, licząc od dnia wyjazdu, za dalszy zaś czas delegacji należy im potrącić odpowiednią część ryczałtu.

Wysokość ryczałtu oraz oznaczenie stanowisk, dla których przyznaje się ryczałt, unormują osobne przepisy.

**Art. 12.** Przepisy niniejszego rozporządzenia wchodzą w życie z dniem 1 sierpnia 1920 r. i mają zastosowanie do podróży służbowych i przesiedleń, które miały miejsce w czasie od 1 lipca 1920 r.

**Art. 13.** Niniejsze rozporządzenie znosi wszystkie dotychczasowe przepisy o djetach i kosztach podróży, pracowników kolejowych obowiązujące na wszystkich ziemiach wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydent Ministrów
*Witos.*

Minister Skarbu:
w. z. *Rybarski.*

Minister Kolei Żelaznych:
*K. Bartel.*

## V.

## ROZPORZĄDZENIE

**Ministra Kolei Żelaznych w sprawie ulg w opłatach za przejazd kolejami żelaznemi pracowników państwowych w stanie spoczynku z dn. 17/VIII 1920 r. № 29195/20.**

Przyznane czynnym pracownikom państwowym i osobom wojskowym ulgi w opłatach za przejazd kolejami żelaznemi stosować należy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w „Monitorze Polskim“ również do przejazdu wymienionych w rozporządzeniach z dnia 30 czerwca i 12 sierpnia 1920 r. (Monitor Polski № 147 z d. 3 lipca i № 134 z dnia 16 sierpnia 1920 r.) pracowników państwowych i osób wojskowych, znajdujących się w stanie spoczynku.

Minister w./z.
(—) *J. Eberhardt.*

## VI.

## KONKURS.

**na posadę naczelnika (dyrektora) wydziału IV (mechanicznego) w Dyrekcji Kolei Państwowych w Stanisławowie**

O posadę tę mogą się ubiegać pracownicy kolejowi, posiadający stopień inżyniera maszynowego, oraz dłuższą wszechstronną praktykę w służbie warsztatowej i parowozowej.

Podania należy złożyć najpóźniej do 30 września r. b. w Dyrekcjach macierzystych, które prześlą je wraz ze swą opinją i wykazami stanu służby, ubiegających się bezzwłocznie Dyrekcji Kolei Państwowych w Stanisławowie, celem przedstawienia Ministerstwu Kolei Żelaznych wniosku na mianowanie.

Przeniesienie mianowanego kandydata nastąpi z urzędu.

Minister

*(—) K. Bartel.*

## VII.

## UZNANIE.

z dn. 10 września 1920 r.

Z okazji uregulowania płac i wprowadzenia z życie ustawy o uposażeniu pracowników kolejowych wyrażam pracownikom Wydziału 7. Sekcji Finansowej Ministerstwa Kolei Żelaznych a w szczególności p. p. Neczelnikowi Wiktorowi Millerowi, radcom kolej. Juljuszowi Birońskiemu, Jakóbowi Zającowi i Gabryelowi Kowalskiemu moje pełne uznanie za tę żmudną a skuteczną pracę.

Minister

*(—) K. Bartel.*

Dz. 28/VIII 1920 r. № 34602.

Zakłady Graficzne Koziańskich w Warszawie.